

SCHOOL JOURNAAL

cnv ONDERWIJS

PLEIDOOI VOOR
ÉÉN CAO
PO/VO

ONDERWIJS NOG
LANG NIET KLAAR
MET STAKEN

OUDERE ZIJ-INSTROMER:
'WIJ ZIJN VAN TOE-
GEVOEGDE WAARDE'

50|50

CNV werkt samen met het Leger des Heils en steunt het 50|50 workcenter. In deze leerwerkbedrijven doen mensen werkervaring op en worden zij voorbereid op een vervolgstap richting (betaald) werk of een opleiding. Zodat ze weer een plek in de samenleving krijgen.

EEN BETERE TOEKOMST, VOOR JOU EN EEN ANDER

Gun je jouw collega ook een cadeau met een goed gevoel en de voordelen van het lidmaatschap?

Maak hem of haar nu lid!

- Jouw collega ontvangt het 50|50 workcenter vogelhuisje van het Leger des Heils
- Jij krijgt een cadeaubon t.w.v. €25,-

Geldig t/m 29 februari 2020

cnv-actie.nl

**Vogelhuisje
cadeau**

24

34

‘Dit statement kun je niet vaak genoeg maken’

Nog steeds veel animo in onderwijs om te staken

RUBRIEKEN

- 4 DE KLAS
- 8 COLUMN JAN DE VRIES
- 13 COLUMN SUSAN VAN RAAMT
- 21 WERK EN RECHT
- 23 COLUMN RUUD VAN DIEMEN
- 29 COLUMN LUC VAN DIJK
- 30 BERICHTEN
- 32 AGENDA
- 36 CURSUSSEN
- 39 CONTACT CNV ONDERWIJS

- 6 ‘Te makkelijk dat hij bal bij nieuw kabinet plaatst’**
Minister Slob pleit voor één gezamenlijke cao PO/VO
- 14 ‘Over onderwijs raken we nooit uitgepraat’**
Genoeg te bespreken bij familie Van Marken met vier leraren
- 16 Discussiestuk start van brede dialoog**
Onderwijsorganisaties: oproep tot groot onderhoud onderwijs
- 18 ‘Minder gapende pubers in de klas’**
Het Greijdanus College in Enschede start later met de lessen
- 24 Beroepscampus pakt voortrekkersrol**
Mbo in Middelharnis gaat vaklieden energietransitie opleiden
- 26 ‘Vernieuwen moet je, niet verjongen’**
Oudere zij-instromer ergert zich aan houding schoolbestuurders
- 34 ‘De O van OOP staat voor onmisbaar’**
Werk onderwijsondersteuners moet meer onder de aandacht

Bewegend leren

Basisschool De Trompetter in Angerlo heeft bewegend leren als motto. De Achterhoekse school is de enige in de regio die het concept met aangepast meubilair heeft ingevoerd. Leerlingen zitten niet op een stoel, maar op een hometrainer, wiebelkruk, balansbord of yogabal. De kinderen wisselen na elke pauze van zitplaats. Niemand heeft een vaste plek. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat er veel voordelen zitten aan bewegend leren, zoals een betere focus en meer zuurstof naar de hersenen.

'TE GEMAKKELIJK DAT SLOB BAL BIJ NIEUW KABINET PLAATST'

Foto: Arie Kievit

Minister Arie Slob bezoekt diverse scholen op de eerste landelijke stakingsdag in het primair en voortgezet onderwijs. Zo ook basisschool Portland in Rhoon. Hij ging daar in gesprek met personeel, ouders en leerlingen.

Voorafgaand aan de landelijke onderwijsstaking pleitte minister Slob in *De Telegraaf* voor één gezamenlijke cao voor primair en voortgezet onderwijs. Momenteel bestaan er nog twee cao's en dat zorgt volgens de bewindsman voor een groeiende ongelijkheid. Hij erkent dat er voor één cao wel geld bij moet komen. CNV Onderwijs is blij met die erkenning, 'maar, wij vinden het te gemakkelijk dat hij daarvoor de bal bij een nieuw

kabinet plaatst', is de reactie van waarnemend voorzitter Jan de Vries. 'Zeker nu belangrijke delen van Kamer en Kabinet streven naar harmonisatie van de salarissen. CNV Onderwijs zou daarom graag met het kabinet en de werkgevers afspraken maken over hoe we dit doel binnen afzienbare termijn kunnen bereiken. Laten we daarom zo snel mogelijk beginnen aan een nieuw toekomstperspectief voor het onderwijs.'

Aanmelden voor Leraar van het Jaar 2021

Favoriete leraren of collega's kunnen tot 1 april worden voordragen voor de landelijke verkiezing Leraar van het Jaar 2021. De digitale postbus, www.not-online.nl/lvhj, staat open voor input over leuke, enthousiasmerende, verbindende leraren met een eigen onderwijsvisie en hart voor goed onderwijs aan te melden als kandidaat

voor deze eretitel. Bij de vorige verkiezing ontving de jury maar liefst 800 inzendingen. De uiteindelijke vier winnaars uit primair, speciaal en voortgezet onderwijs en mbo worden bekendgemaakt tijdens de Nationale Onderwijstentoonstelling (NOT), van 26 tot 30 januari 2021 in de Jaarbeurs in Utrecht.

Noodplannen grote steden noodzakelijk

Amsterdam, Rotterdam en Den Haag presenteren onlangs hun noodplannen voor het onderwijs in hun gemeenten. In deze plannen geven de steden samen met de schoolbesturen mogelijke oplossingen voor de grote problemen waarvoor zij zich gesteld zien. CNV Onderwijs vindt het een goede zaak dat gemeenten en schoolbesturen in de steden intensief samenwerken om deze nood situatie het hoofd te bieden.

'Het is goed om te zien dat uit deze noodplannen de onderlinge solidariteit spreekt', aldus Jan de Vries, waarnemend voorzitter CNV Onderwijs. 'Gezien de grote nood staat voor ons voorop dat samenwerking tussen schoolbesturen en onorthodoxe maatregelen nodig zijn, zonder taboes vooraf. Maar noodmaatregelen mogen geen nieuwe norm worden.'

Hij ziet in de plannen niet alleen aandacht voor de continuïteit maar ook voor de kwaliteit van het onderwijs,

de kwaliteit van het beroep leraar en voor gelijke kansen van leerlingen terug. 'Laat deze plannen vooral ook een inspiratie zijn voor alle andere gemeenten die nu of later kampen met personeelstekorten in het onderwijs.'

De bond vindt het belangrijk dat de noodplannen op draagvlak bij het onderwijspersoneel kunnen rekenen. De Vries: 'Wij gaan hierover in gesprek met onze eigen leden en zullen medezeggenschapsraden ondersteunen om hierin goede afwegingen te maken.'

Ook schoolleiders hebben een centrale rol in het invoeren van de noodplannen en in het anders organiseren van het onderwijs. De Vries: 'Zij verdienen hierbij goede ondersteuning door HRM-professionals van de schoolbesturen. Wij vinden dat deze noodplannen niet alleen investeringen van de gemeenten vragen, maar ook van de minister. Voor de korte termijn, en voor echte oplossingen op de langere termijn.'

Foto: Marjolijn Hammink

STEUN VOOR STAKING VAN ARUBA

Voorzitter van onderwijsvakbond Simar op Aruba, Josephine Albertus, steunde in Zutphen de landelijke staking in het primair en voortgezet onderwijs. Ze deed inspiratie op voor acties overzee. In juli vorig jaar gingen leraren op het eiland de straat op tegen de vernieuwingsplannen van onderwijsminister Rudy Lampe. (Lees meer over de staking in eigen land op pag. 10-12)

#lisaweethet

Wist je dat ...

... Lisa je graag tips en uitleg geeft over alles rondom je (LIO)stage, je werk en je salaris? Volg **cnvonderwijs** op Instagram!

Kamer toon respect

Kamerleden gingen de afgelopen tijd in gesprek met leraren, leerlingen, experts, wetenschappers en bonden over de voorstellen voor curriculumherziening. Komende maandag debatteert de Tweede Kamer over de voorstellen.

Na de top down-adviezen in 2016 van onder meer de commissie Schnabel was de kritiek fors. Er was geen leraar bij betrokken, dus dat moest en zou anders: *the teacher in the lead!* Vijf doelstellingen en tien politieke moties moesten zorgen voor een toekomstgericht curriculum, in samenhang tussen vakken en leerniveaus, met heldere ijkpunten, minder overladenheid en betere balans tussen kwalificerende leerdomeinen en persoonsvorming en socialisatie. Bestuurlijk bewaakte CNV Onderwijs dit unieke proces, maar ook de leidende rol van leraren en schoolleiders. Al snel werd er rondom de ontwikkelteams (leraren en schoolleiders) en ontwikkelscholen, een hele kerstboom opgetuigd. Input van vak-experts en wetenschappers was nodig, want het moest wel wetenschappelijk onderbouwd

worden. Gesprekken met het vervolgonderwijs en bedrijfsleven waren cruciaal, want wat verwachten zij van hun toekomstige generatie? En uiteraard input van vakverenigingen, want ieders vak moest wel herkenbaar en toekomstgericht zijn.

Groot respect voor de ontwikkelteams van leraren en schoolleiders en voor de ontwikkelscholen! Zij hebben goed naar alle adviezen en commentaren geluisterd en waren tegelijkertijd standvastig omdat ze elke dag zien wat hun leerlingen en studenten nodig hebben. Het gesprek over het nieuwe curriculum wordt nu vooral in Den Haag gevoerd. Toch hoop ik dat de politiek respect toont voor de leraren en schoolleiders en voor de bouwstenen die zij hebben aangeleverd. Dat draagt bij aan een breder draagvlak voor deze herziening. Er is heel veel tijd, geld en ruimte nodig om alles uit te werken, te beproeven en vooral te oefenen. Voor CNV Onderwijs is dat een voorwaarde om de curriculumherziening door te laten gaan.

Foto: Sijmen Hendriks

Jan de Vries is waarnemend voorzitter CNV Onderwijs

Themadag Primair Onderwijs 2020

Weten wat je moet doen, als je niet weet wat je moet doen!

Pedagogisch tact, plezier in je professie.

Soms ben je de leraar/leider die je wilt zijn en soms ben je de leraar/leider die je liever *niet* wilt zijn.

We komen allemaal regelmatig in situaties, waarin we niet precies weten wat we moeten doen. En toch: in pedagogische zin is het van belang dat je weet wat je moet doen als je niet weet wat je moet doen. Marcel van Herpen biedt een nieuw perspectief op dit paradoxale vraagstuk!

Meer informatie en aanmelden?

www.themadagpoeindhoven2020.eventbrite.nl

Wanneer en waar:

1 april 2020

AG Zaalverhuur,
Parklaan 93,
Eindhoven

Tijd

10.00-15.30 uur

Kosten

Gratis voor leden van CNV onderwijs
en CNV Schoolleiders
Introducees: €95,-
Niet-leden: €195,-

Kom op 1 april naar de
Themadag Primair Onderwijs 2020!

cnv SCHOOLLEIDERS

cnv ONDERWIJS

PRIMAIR ONDERWIJS

ONZE STEMMEN
STAKEN

KATHEDRALE KOORSCHOOL UTRECHT

IK STAAN

IN Pando
leraren WEL
GENOMEN

Het team van de Kathedrale Koor- school in Utrecht: Dymph Kanne, Margriet van der Ploeg, Margareth Iping en Marlies van der Broek.

Nog steeds veel animo in onderwijs om te staken

‘Dit statement kun je niet vaak genoeg maken’

‘Meneer Slob, docenten zijn ook niet van het staken. Maar ze kunnen niet anders.’ Voor een opnieuw afgeladen Dam reageert de Amsterdamse Onderwijswethouder Moorman op de uitspraak van de bewindsman dat hij niet zo van het werk neerleggen is. De ruim 15.000 toegestroomde leraren, onderwijsondersteuners en schoolleiders maken zich op deze eerste stakingsdag grote zorgen over de hoge werkdruk, het tekort aan leraren en de kwaliteit van het onderwijs. Ook op veel scholen in de rest van het land wordt het werk op 30 en 31 januari opnieuw neergelegd.

Volgens veel stakers helpt het om nieuwe leraren aan te trekken als de minister de loonkloof tussen primair en voortgezet onderwijs zou dichten. Zover gaat Slob niet, maar hij komt de avond voor de staking in het tv-programma *Op1* wel met het verrassende voorstel van één cao voor beide sectoren. Alleen het geld daarvoor moet het volgende kabinet bijeenbrengen. Het is deze goed getimede net-niet oplossing die het team van de Kathedrale Koorschool in Utrecht extra motiveert om af te reizen naar Amsterdam. Toch gaat invalleerkracht Dymph Kanne met gemengde gevoelens de deur uit. ‘De boeren blokkeerden snelwegen in het hele land, en wat kregen zij voor elkaar? Eerlijk

gezegd verwacht ik niet dat deze twee stakingsdagen hard binnenkomen bij minister Slob.’ Om een echt signaal af te geven, meent ze, zouden scholen het werk een week lang moeten neerleggen. ‘Maar ja, dan stapelt de les-achterstand zich op, denk je dan als juf. Weet je wat het vervelende is van al die problemen in het onderwijs? Niet wij, maar de kinderen zijn er uiteindelijk de dupe van,’ zegt ze bij de trappen naar perron vijf op station Utrecht Centraal. Kanne wacht daar op twee collega’s en de directeur. Ze gaan op deze eerste stakingsdag, demonstreren op de Dam en meelopen in de protestmars.

T-SHIRT GEEN ‘TOPPRIORITEIT’

Het is niet de eerste keer dat het team van deze kleine basisschool in hartje Domstad in actie komt. Eerder lieten ze hun stem horen bij protesten in Den Haag en Utrecht. Logisch, vindt Kanne. ‘De werkdruk is te hoog en moet omlaag. Dat statement kun je niet vaak genoeg maken.’ Tien minuten later zit ze met haar collega’s in de trein. Directeur Margriet van der Ploeg zit tegenover Marlies Edelbroek, de jongste van het viertal. Beiden dragen een t-shirt met de tekst *ik ben geen toprioriteit*. ‘Gekocht bij een vorige demonstratie’, zegt de schoolleider. Edelbroek vertelt hoe ze na omzwervingen via geneeskunde en antropologie uiteindelijk besloot de pabo te volgen, hoe het onderwijs altijd dichtbij voelde en ze al langer wist dat ze er ooit nog iets mee zou gaan doen. Dat de opleiding haar niet kon voorbereiden op

Net als op 6 november wordt er in veel plaatsen actie gevoerd. Zoals in Zutphen waar ongeveer 5.000 stakers een mars lopen naar de Hanzehal. 'Mooi vak, geweldig om met jongeren te werken. Maar je hebt echt meer tijd nodig om jezelf te ontwikkelen', zegt Dick Garssen, docent wiskunde en informatica in het voortgezet onderwijs. Daarom staakt hij ook, want eigen ontwikkeling van docenten is nu het sluitstuk. 'De politiek moet investeren in onderwijs, zodat hier ook meer geld en tijd voor beschikbaar komt.'

de zorgen die zij geregeld voor de klas ervaart, verraste haar. 'Een van mijn collega's wordt straks vader en kan dus een paar weken niet werken. Daar maak ik me nu al druk over. Hoe moeten we dat gat dichten? We zijn een kleine school met een hecht team. Een aantal klaslokalen is verbonden met een deur. Als een leerkracht even weg moet, zeg je al snel: ik neem je klas er even bij. Maar dat kan niet voor weken. Bovendien zijn invalkrachten moeilijk te vinden.'

DUBBEL GEVOEL

Een harde wind suist over de massa voetgangers op het Damrak. 'We vallen zo nog om!', waarschuwt muzikleerkracht Margareth Iping, terwijl ze voorzichtig een spandoek openvouwt. *Onze stemmen staken*, staat er met blauwe hoofdletters op. Eenmaal op de Dam springt het spandoek door het grote formaat in het oog. Als Marjolein Moorman, de PvdA-wethouder Onderwijs in Amsterdam vanaf het podium aan minister Slob duidelijk maakt dat leraren niet voor hun lol staken, knikt Van der Ploeg instemmend. 'Haar reactie vat voor mij de kern van het dubbele gevoel samen, waarmee ik hier sta. Het onderwijs is een eervol werkveld. Ik leg mijn werk echt niet met plezier neer. Maar ik moet wel, want we zijn nog lang niet waar we moeten zijn.'

INTRODUCTIELES

(Ludieke) Acties, volle pleinen en (stille) protestmarsen, soms eindigend in of bij het gemeentehuis waren er onder andere ook in Den Bosch, Groningen, Hellendoorn, Breda, Maastricht, Middelburg en Den Haag. In Rotterdam is De Kuip voor even het middelpunt van het protest. Salarisverhoging is meestal niet het belangrijkste

Volgens het team van sbo De Vlinderboom in Bommel, ook aanwezig in Zutphen, worden de klassen steeds groter en de problematiek van de leerlingen steeds complexer. Directeur Dorethea Arissen (midden): 'De werkdruk is hoog en je kunt als leraar eigenlijk niet ziek zijn. De problemen in het onderwijs zijn een maatschappelijk probleem. Daarom moet de regering goed voor het onderwijs zorgen. Er zijn meer handen in de klas nodig. Dat is belangrijk voor de kwaliteit van ons onderwijs.'

motief, maar de zorg over de kwaliteit van het onderwijs voor hun leerlingen. Graag meer handen in de klas, meer waardering en meer ruimte om hun vak uit te oefenen en te ontwikkelen. Niet alle scholen en leraren staken, maar vaak is er een tussenoplossing, zoals op basisschool Samen op Weg in Hoornaar. De school is dicht, maar het team schrijft rapporten, doet de administratie en bereidt lessen voor. Op andere scholen is er een open dag voor ouders, een introductieles voor leraren in spe of zijn er bloemen achter de ramen geplakt met de leus: 'Laat het onderwijs weer in bloei staan'. Op basisschool De Ark in Elst komen de juffen en meesters netjes opdraven, maar geven hun werk uit handen aan de kinderen. In Zutphen steunt Josephine Albertus, docent scheikunde en voorzitter van vakbond Simar op Aruba de staking. Ze is hier ook om inspiratie op te doen voor acties overzee, want ook daar moeten er dingen verbeterd worden in het onderwijs. ■

Ik vind de staking belangrijk, want de werkdruk is te hoog en er zijn te weinig invallers', zegt rector Nadine Kuipers van het Baudartius College in Zutphen. 'Met de staking benadrukken we de urgentie van deze problemen in het onderwijs. Ons schoolbestuur betaalt de stakers dan ook gewoon door. Omdat de mars voor onze school begint delen we koffie, thee en koeken uit aan alle stakers. De jeugd van nu vraagt om een andere aanpak dan die van 25 jaar geleden. Het is belangrijk dat een docent zich daarom blijft ontwikkelen. Daar moet tijd en geld voor worden vrijgemaakt. Geen lerende leerling, zonder lerende organisatie. Voor onderwijsvernieuwing is tijd en geld nodig.'

STAKING

Zo'n staking levert ook altijd wel een hoop gedoe op. Voor mij was de keuze om te staken snel gemaakt. De consequenties vielen me echter zwaar. Het viel precies in de week van de leerlingbesprekingen. Voor mij als 'zoco' de drukste week van het jaar. Pas toen de dagen invulling begonnen te krijgen, kreeg ik er zin in. De Laurentius Stichting stuurde een uitnodiging voor een gemeenschappelijke brainstormsessie over het *Noodplan lerarentekort Den Haag*. Met 40 onderwijsprofessionals hebben we geprobeerd oplossingen uit te werken. Het plan dat mij het meest aansprak was het verbeteren van de kinderopvang. Parttimers die tijdelijk extra willen werken, komen voor twee problemen te staan; er is geen plek voor hun kinderen en de kosten voor de opvang zijn hoger dan de opbrengsten van het invalwerk. Dat moet toch anders kunnen!

Op mijn eigen school heb ik samen met een collega een stakingsprogramma georganiseerd. We begonnen met een denktank over duurzame inzetbaarheid. In groepjes gingen we uiteen om

DE OUDERE LEERKRACHTEN ZIJN NIET ZO MAKKE- LIJK OVER ÉÉN KAM TE SCHEREN. DE ÉÉN LIEP LEEG OP ICT-TAKEN, EEN ANDER OP HET MENTORSCHAP

antwoord op volgende vragen te vinden: Wat heeft een startende leerkracht nodig om lekker in zijn/haar vel te zitten in het onderwijs? Wat heeft de ervaren leerkracht nodig om het werk leuk en interessant te blijven vinden? Wat heeft de oudere leerkracht nodig om zo energiek en gepassioneerd mogelijk de pensioenleeftijd te bereiken?

De nieuwe leerkrachten leken vooral op zoek naar structuur en duidelijkheid. Een fijne coach stond op nummer twee. Het contact met praktijkschoolleerlingen is best even wennen. Zeker als je van een witte basisschool komt. De ervaren leerkrachten waren vooral op zoek naar uitdaging. Het volgen van een cursus of uitvoeren van een extra taak, voorzien in deze behoefte. De oudere leerkrachten zijn niet zo makkelijk over één kam te scheren. De één liep leeg op ict-taken. Een ander weer op het mentorschap. Hierdoor ontstond voorzichtig het idee om onderling wat taken te ruilen. Daarna hebben we uitgewisseld wat de grootste energiegevers en -nemers waren binnen het werk en hebben we de dag afgesloten met een gezellig etentje. Dat eten gaf zeker positieve energie.

Vrijdag heb ik een beetje vals gespeeld. Ik heb thuis en op school een aantal uurtjes gewerkt. Erg productief was ik echter niet doordat het donderdagavond niet alleen *all you can eat*, maar ook *all you can drink* was.

Susan van Raamt
(36) is zorgcoördinator op
praktijkschool Laurentius in
Delft en in het bezit van een
master Leren en innoveren.

‘Over het onderwijs raken we nooit uitgepraat’

Met een vader en drie kinderen in het onderwijs, wordt er bij de familie Van Marken veel gesproken over wat er in het werkveld gebeurt. Vooral de verschillen tussen PO en VO komen vaak ter sprake, met de differentiatie voorop.

Hoe belanden drie kinderen van één gezin in het onderwijs? Op die vraag hebben alle vier niet een direct antwoord. Ja, vader nam de kinderen wel veel mee naar school. Als hij wat werk deed, speelden zij buiten op het schoolplein. Maar hun ouders hebben hen nooit richting het onderwijs geduwd, aldus Jan Vos van Marken, directeur van een basisschool.

‘Mijn dochter was altijd al van het onderwijs gecharmeerd, maar mijn zoons kwamen via andere wegen in het onderwijs terecht.’

Volgens dochter Lisette (29), sinds zeven jaar leraar in het basisonderwijs, komt haar liefde voor het onderwijs ook wel door de verhalen die haar vader vroeger vertelde over onder meer geschiedenis en aardrijkskunde. ‘Ik ben met het onderwijs opgegroeid en daardoor voelde het heel gewoon om ook die kant op te gaan. En we zagen natuurlijk ook dat mijn vader blij werd van zijn werk.’

BEROEPSKEUZETEST

Joost (25) staat sinds twee jaar voor de klas, en geeft biologie op een middelbare school. ‘Ik wilde eerst helemaal niet naar het onderwijs, maar de verhalen van mijn vader hebben wel invloed gehad. Na eerst een andere studie te zijn begonnen, deed ik een beroepskeuzetest en daar kwam uit dat ik leraar biologie moest worden. Dat paste wel bij me en nu zit ik echt op m'n plek.’

Ook Koen (28) dacht niet meteen aan het onderwijs toen hij een studiekeuze moest maken, maar koos uiteindelijk toch voor de studie tot docent aardrijkskunde. Hij staat sinds zeven jaar voor

de klas en is ook decaan. ‘Ik vond het onderwijs niet zo interessant, omdat mijn vader op een basisschool werkt. Die kinderen vind ik te jong. Maar het was altijd wel leuk om met mensen en kinderen bezig te zijn, daarom geef ik ook hockeytraining en ben ik coach. Uiteindelijk vond ik in het middelbare onderwijs echt mijn plek.’

ONDERWIJS OP MAAT

Met vier gezinsleden in het onderwijs, wordt het werk uiteraard regelmatig besproken. Niet altijd leuk voor moeder, maar toch onvermijdelijk. Met twee van hen in het basisonderwijs en twee in het voortgezet onderwijs, wordt er veel gesproken over de verschillen in werk en beloning. ‘Vooral het onderwerp differentiatie wordt veel besproken,’ aldus vader Jan Vos. ‘Waar we in het basisonderwijs bezig zijn met kinderen in hun kracht zetten en op hun eigen niveau te laten leren, wordt dit daarna in het voortgezet onderwijs weer afgeleerd. Iedereen krijgt les uit hetzelfde boek en op dezelfde manier.’

Ook Lisette herkent zich hierin. ‘Ik vind het belangrijk dat elk kind kan leren op de manier die bij hem of haar past. Geen eenrichtingsverkeer en gewoon luisteren, maar kijken hoe een kind het beste iets te leren valt en wat je dan kan aanbieden. Ik denk dat we dit allemaal wel proberen te doen in ons werk, ondanks de verschillende niveaus. En daar hebben we ook leuke gesprekken over.’

Aardrijkskundeleraar Koen ziet wel dat zijn vader en zus meer bezig zijn met differentiatie, maar stipt aan dat hij op veel verschillende niveaus lesgeeft, en veel meer leerlingen heeft. ‘Ik heb

Jan Vos van Marken met zijn zonen Koen (links) en Joost en dochter Lisette.

soms een jaar lang tweehonderd leerlingen die ik twee keer per week zie, dan is differentiëren slecht haalbaar.'

LAGERE BELONING

Het basisonderwijs is echt een voorloper nu, vindt de basisschooldirecteur. Maar dat het onderwijs zich zo heeft ontwikkeld moet ook terug te zien zijn in de beloning. 'Vroeger hield men kinderen op de basisschool een beetje bezig, er werd wat taal en rekenen geleerd en verder niets. Daarom was de betaling ook lager. Maar inmiddels worden er bergen werk verzet en moeten leraren kinderen van alle niveaus kunnen bedienen.'

De twee VO-docenten zijn blij met hun inkomen, ondanks dat hun vrienden soms veel meer verdienen in andere sectoren.

Een hogere beloning kan mogelijk een oplossing zijn voor het lerarentekort, maar er speelt veel meer mee, vinden alle vier. 'De pabo is een suffe opleiding die drastisch hervormd moet worden', aldus vader Jan. 'Je moet mannen niet een halfjaar bij de kleuters zetten, dat vinden de meesten helemaal niet leuk. Spits de opleiding toe op het jonge of oudere kind, dan wordt het interessanter voor de mannen.'

LERARENTEKORT AANPAKKEN

Joost denkt dat het gebrek aan doorgroeimogelijkheden een groep geïnteresseerden weghoudt. 'Het onderwijs is wel star, vrij nemen van werk is moeilijker en doorgroeien kan niet altijd.

Maar het geeft ook veel voldoening en er is altijd ruimte voor specialisatie en extra taken.'

Het lerarentekort hangt ook samen met de uitval van de docenten die er wél zijn, vindt Koen. 'Ik weet nog dat ik tijdens het laatste jaar van mijn studie twee klassen les gaf. Het jaar daarna kreeg ik ontzettend veel klassen en moest ik het zelf maar uitzoeken. Dat en te veel taken hebben, zorgt voor uitval en dat kunnen we denk ik deels voorkomen.' Een mogelijke oplossing volgens Koen is een kleinere klas. 'Waardoor er weer tijd is voor leerlingen en lesgeven meer energie geeft.'

Lisette zou graag zien dat er meer aandacht komt voor de positieve kanten van het vak. 'Door de stakingen, waar ik helemaal achter sta, is er veel negatieve aandacht voor het onderwijs. Maar we moeten ook laten zien hoe leuk het vak is en hoeveel energie het geeft. Dat laten we nu minder zien en dat is zonde. Er zijn zoveel mooie kanten aan dit vak, die overschaduwden de negatieve dingen.' ■

Onderwijsorganisaties roepen op tot groot onderhoud onderwijs

Discussiestuk als start brede dialoog

Het Nederlandse schoolsysteem moet op de schop wil het onderwijsniveau op peil blijven. 'En daarmee moet snel een begin worden gemaakt willen we over tien jaar resultaten zien.' Dat zei Paul Rosenmöller tijdens de presentatie van het discussiestuk *Toekomst van ons Onderwijs* in Den Haag.

Jan de Vries overhandigt de vwo-leerlingen van Dalton Den Haag het discussiestuk over de toekomst van ons onderwijs.

Gelijke onderwijskansen voor alle leerlingen in een flexibeler onderwijssysteem met meer ruimte voor differentiatie en maatwerk voor zowel leerlingen als onderwijspersoneel. Die oproep staat in het sectoroverstijgende document waarin de toekomst van het onderwijs wordt geschetst. Iedereen binnen het onderwijs mag zich er de komende drie maanden over buigen. De uitkomsten moeten landen bij de politiek. De resultaten moeten ertoe leiden dat het onderwijsniveau van Nederland van topniveau blijft en het beste uit leerlingen haalt. Zoals het nu gaat, 'winnen we

de wedstrijd niet', daar zijn de betrokkenen het over eens. 'We moeten niet naïef zijn,' zegt Paul Rosenmöller, voorzitter van de VO-raad. 'Geven wij nu geen antwoord op de problemen, dan voelt Nederland straks de pijn.' Een coalitie van veertien onderwijsorganisaties, waaronder CNV Onderwijs, PO-Raad, VO-raad, MBO-Raad, Vereniging voor Hoger Onderwijs en Vereniging van Universiteiten heeft de handschoen opgepakt, wat uitmondde in dit discussiestuk met de ondertitel *Pleidooi voor groot onderhoud aan het Nederlandse onderwijssysteem*.

Ankerpunten voor realiseren koers

- Een vroege start is de beste basis
- Doorlopende leerlijnen in het onderwijs
- Leven lang ontwikkelen is vanzelfsprekend: naar een brede, sterke leercultuur
- Onderwijsprofessionals: naar aantrekkelijker werk in een samenwerkende sector
- Onderzoek en innovatie van wereldniveau

TALENT

Onder grote belangstelling van onderwijsprofessionals, politici en media was de presentatie en aansluitend een paneldiscussie in café Dudok in Den Haag. Jan de Vries, waarnemend voorzitter van CNV Onderwijs, gaf aan dat wij nu te veel kansen missen om ieder talent te benutten. 'Nogal wat leerlingen zitten op plekken waar hun talent niet naar voren komt.' Maar hij ziet ook dat leraren te weinig ruimte hebben om het talent van leerlingen tot hun recht te laten komen. Verder constateert hij dat nogal wat leerlingen de basisschool verlaten met een taalachterstand. 'Het

zijn zaken die ervoor zorgen dat Nederland een risico loopt achter te blijven op het gebied van onderwijs. Stilstand betekent achteruitgang, want het onderwijs in andere landen moderniseert wel.'

GELIJKE KANSEN

Daarbij komt dat scholieren in Nederland op veel te jonge leeftijd een vervolgopleiding kiezen, is de heersende gedachte. 'Nadelig voor laatbloeiërs,' becommentarieert Rosenmöller. Het vervolgonderwijs bepaalt wat een leerling kan en op welk niveau. Daarom wordt nu voorgesteld het keuzemoment dat nu op 11- of 12-jarige leeftijd valt, flexibeler te maken tot uiterlijk 15 jaar. De Vries: 'We willen ook dat iedereen zich een leven lang blijft ontwikkelen. Dan moet je daarvoor wel de gelegenheid krijgen. Nu is het heel moeilijk om naast een baan een deeltijdstudie te volgen.'

BASISRECHT

De Vries brengt in de paneldiscussie naar voren dat het belangrijk is de 'hele kolom' - vanaf kinderopvang tot en met universiteit - mee te nemen in de vernieuwing. 'Zo verbeter je de leerprestaties,' stelt hij. In het

discussiestuk wordt voorgesteld dat alle kinderen al vanaf 2,5 jaar naar een voorschoolse voorziening zouden kunnen gaan. Dat bevordert de kansengelijkheid, is het idee, want taalontwikkeling begint op jonge leeftijd, en voorkomt dat kleuters van 4 jaar een taalachterstand oplopen. Sharon Gesthuizen van de branchevereniging kinderopvang onderschrijft het belang van een vroege start. 'Investeer in het jonge kind,' roept zij op. 'Het is een basisrecht voor een jong kind een gelijkwaardige start te maken.'

AMBITIEUS

Het is ook belangrijk dat leerlingen in het vervolgonderwijs in een ambitieuze sfeer les krijgen, schetst Rosenmöller. 'De begeleiding naar het vervolgonderwijs moet beter. De focus ligt nu te veel op het examen in de bovenbouw.'

Tijmen, Tobi, Julia en Inez, vier vwo-leerlingen van Dalton Den Haag, zeggen na afloop van de discussie dat zij teveel richting toetsen worden geduwd. Terwijl leren voor een toets voor hen nou niet bepaald een motivatie is om werkelijk kennis op te doen. En dat is toch waar het nou juist om draait? De scholieren zijn positief over de aanzet tot onderwijsvernieuwing: 'Het voorstel gaat veel meer uit van de sterke punten van iedere leerling. En we denken dat er effectiever les wordt gegeven,' klinkt een scholier hoopvol. 'Nu worden de eerste en de laatste tien minuten van de les vaak verspild. Jammer van zo'n lesuur.'

POLITIEK

De opstellers van het discussiestuk willen dat er een toekomstvisie komt die breed gedragen wordt door politiek en onderwijs, want de rek is uit het systeem en dat vraagt om groot onderhoud. Uiteraard zijn scholen zelf ook verantwoordelijk en moeten ze meer samenwerken en de ruimte die zij hebben, goed benutten. De Vries: 'Wat ons verbindt is dat werken in het onderwijs weer aantrekkelijk wordt en dat leerlingen en studenten de kans krijgen hun talenten ten volle te ontplooiën. Dat vraagt om langetermijnbeleid van de politiek en forse investeringen. Hopelijk komen we dan tot een samenleving waarin leren en jezelf ontwikkelen voor iedereen is weggelegd.' ■

Meepraten

De komende maanden worden in het land door de gezamenlijke partijen bijeenkomsten georganiseerd waarin met onderwijspersoneel en andere betrokkenen gesproken wordt over de voorstellen. Doel is deze waar nodig bij te schaven of aan te passen. CNV Onderwijs gaat haar leden ook nog zelf consulteren over de voorstellen in dit discussiestuk. Meer informatie hierover volgt nog (via e-mail, onze socials en de website). Kijk voor het hele discussiestuk op: www.toekomstvanonderwijs.nl.

Greijdanus College in Enschede start later met de lessen

‘Minder gapende pubers in de klas’

Steeds meer scholen beginnen 's ochtends later met de lessen. Neem het Greijdanus College in Enschede, waar de bel voor het eerste uur sinds september pas om half tien gaat. Scholieren kunnen op die manier wat langer slapen, wat volgens onderzoek goed is voor hun puberbrein. ‘We zien leerlingen die meer uitgerust en actiever zijn.’

Hij is zelf vader van twee puberdochters, die notabene op zijn ‘eigen’ school zitten. Martin Brouwer, directeur van het Greijdanus College voor gereformeerd voortgezet onderwijs, weet dus waarover hij praat. ‘Pubers hebben zo’n negen uur slaap per nacht nodig. Maar vaak zijn ze op het moment dat ze eigenlijk naar bed moeten nog klaarwakker. Voor wie dan 's ochtends rond 8 uur al moet beginnen op school, zoals vaak het geval is, valt het niet mee om voldoende rust te pakken. Daarnaast hebben pubers ook tijd nodig om op gang te komen.’ Startte het eerste lesuur voorheen om half negen op het Greijdanus College, sinds dit schooljaar is dat een uur later. ‘We zijn begonnen met een proef van drie maanden. Daar waren we zo tevreden over dat we er nu definitief mee doorgaan.’

VIERKANT ROOSTER

Op de school is in september een nieuwe onderwijsaanpak doorgevoerd, die van gepersonaliseerd leren. Brouwer: ‘Leerlingen krijgen meer eigen verantwoordelijkheden en autonomie. Dat geeft ze de vrijheid om zelf te bepalen hoe ze de lesstof tot zich willen nemen. Leerkrachten hebben daarbij een coachende, ondersteunende rol.’

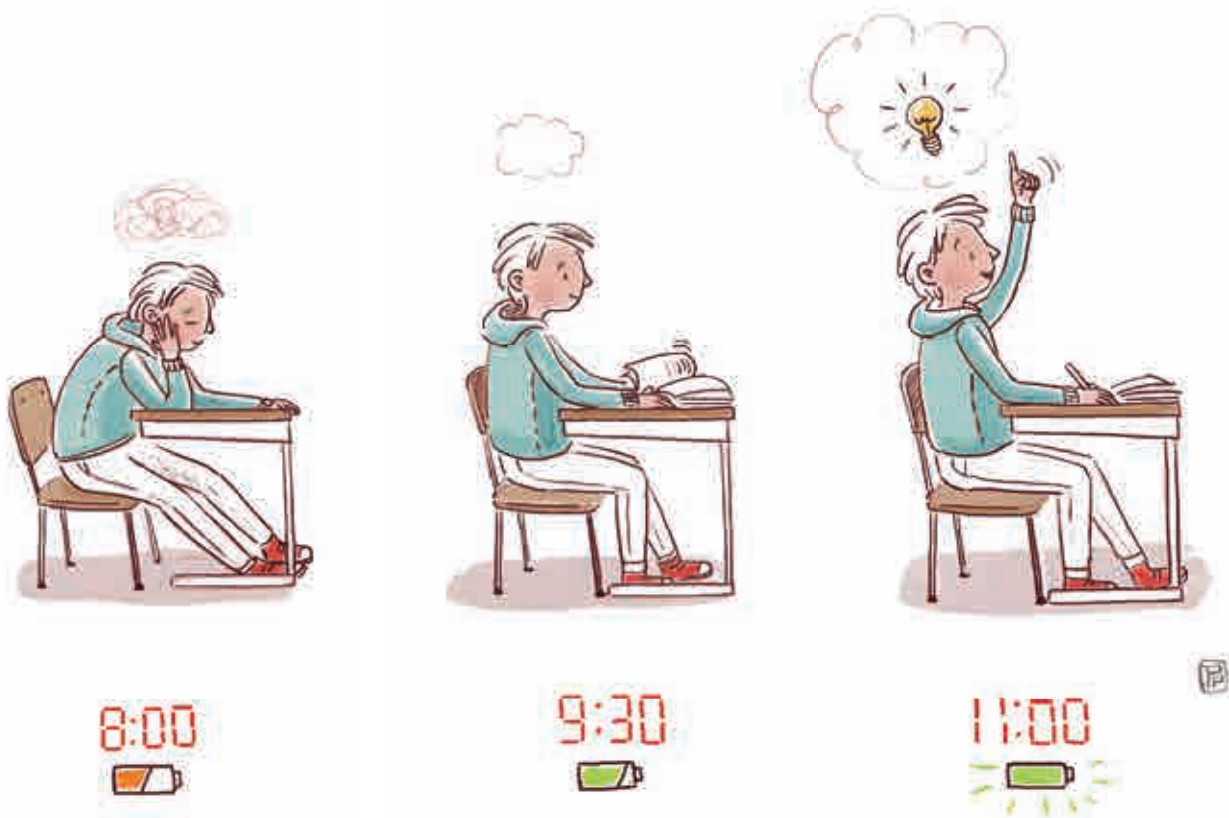

Voor deze nieuwe aanpak was een flinke ingreep nodig: het hele lesschema moest om, wat leidde tot een zogenaamd ‘vierkant’ rooster. Ofwel, schooldagen die allemaal even lang zijn, met een vaste begin- en eindtijd. Brouwer: ‘We hebben er voor gekozen om voortaan niet meer om half negen te starten met de eerste lessen, maar pas om half tien.’ Dan kunnen de leerlingen met opstartproblemen net wat langer blijven liggen, was daarbij het idee.

GESCHUIFEL

De school begint al wel een half uur eerder, om 9 uur, met andere activiteiten. Maar die vragen weinig inspanning van leerlingen, wat bewust zo is georganiseerd, legt Brouwer uit. ‘Vanwege onze christelijke overtuiging is er eerst de dagopening. Daarna nemen leerlingen met hun mentor het dagschema door. Zo bouwen we structuur, overzicht en rust in.’ Om half tien hoeven de lesboeken en iPads vervolgens pas uit de tas. ‘Leerlingen gaan dus vanaf dat tijdstip pas daadwerkelijk aan de bak.’

Hij ziet zichtbare verschillen met eerst vanwege de latere start en andere opbouw van de dag. ‘We hebben 's ochtends minder gapende leerlingen in de klas, ze zijn wakkerder. Dat zie je ook aan hoe ze door de gangen lopen, voorheen was er meer geschuifel, nu oogt het allemaal wat energiekeker. Ze

staan meer “aan”, zijn gefocust en tonen initiatief met het maken van opdrachten.’

HOGE VERWACHTINGEN

Dat het goed is voor een puberbrein om pas later ‘aan’ te hoeven, is ook bekend bij het Openbaar Vmbo en Mavo Zeist (OVZ). Daar gaan ze in twee fases over op een latere start van de school. De eerste lessen beginnen sinds september om 8.50 uur, twintig minuten later dan eerst, en vanaf volgend schooljaar wordt dat 9.50 uur, vertelt directeur Raymond Schuurman. Althans dat geldt voor de theorielessen. Andere vakken, zoals sport en expressie beginnen nog wel vanaf 8.30 uur. De schoolleider: ‘Van pubers is aangetoond dat zij vroeg op de dag slechter zijn in het opnemen van lesstof. Door de theorievakken naar achteren te halen en andere activiteiten naar voren, brengen wij hen zo langzaam naar een “aanstand”. Het is nu nog te vroeg om er iets van te zeggen, maar we hebben hoge verwachtingen dat onze leerlingen daardoor beter gaan functioneren.’

MINDER HECTISCH

Voordeel van de latere start op het Greijdanus College is ook dat leerlingen ’s ochtends minder vaak in het donker van huis hoeven vertrekken. Directeur Brouwer: ‘Wij zijn een streekschool. Leerlingen komen overal uit de regio vandaan, zo-

als Hengelo, de Achterhoek en zelfs uit Duitsland. Ze hoeven nu ook minder in de spits te reizen, wat het daarmee veiliger voor hen maakt, zeker als ze op de fiets komen.’ Ouders hebben volgens hem dan ook positief gereageerd op het gewijzigde lesrooster. ‘Ze ervaren het als prettig en geven aan dat de ochtenden thuis minder hectisch verlopen nu er net wat meer tijd is.’

De school eindigt om kwart over drie. ‘Door onze nieuwe onderwijsaanpak zijn leerlingen dan ook echt klaar en hebben ze vrijwel geen huiswerk. Daarmee blijft er genoeg tijd over voor hobby’s, bijbaantjes en andere buitenschoolse activiteiten.’ Ook de leerkrachten zijn enthousiast, zegt Brouwer. ‘Zij hebben nu tijd gekregen om met elkaar te overleggen voordat de eerste les begint. Voorheen kwam dat er minder vaak van.’

EIGEN DOCHTERS

Behalve als schoolleider merkt de Tukker ook als vader dat het nieuwe schoolsysteem zijn vruchten afwerpt. Dat zijn twee pubermeiden tegenwoordig wat langer op een oor kunnen blijven liggen, doet ook hen zichtbaar goed, zegt hij. ‘Zij lopen er veel meer ontspannen bij. Het is echt opvallend. We merken dat ook thuis. Ze zijn ineens bereid een klusje in het huishouden te doen bijvoorbeeld. Het lijkt wel of ze meer ruimte in hun hoofd hebben gekregen voor andere dingen.’ ■

Werk en Recht

Slapend dienstverband? Mogelijk recht op transitievergoeding

Leden die een slapend dienstverband hebben gehad bij hun werkgever voordat ze de AOW-leeftijd bereiken, kunnen aanspraak maken op een schadevergoeding ter hoogte van de transitievergoeding. Dat bepaalde het gerechtshof in Den Bosch recent. De juristen van CNV Connectief steunen leden die denken dat zij in aanmerking komen voor deze schadevergoeding. Sinds de uitspraak van de Hoge Raad op 8 november is het de bond gelukt om voor tiental-

len werknemers met een slapend dienstverband hun arbeidsovereenkomst te beëindigen met toekenning van de transitievergoeding. Er moet wel aan een aantal voorwaarden zijn voldaan, zoals een slapend dienstverband en dat de werknemer is ontslagen wegens het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd. Daarnaast moet de werknemer na 11 juli 2018 en voor het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd door de werkgever daadwerkelijk zijn

verzocht om de arbeidsovereenkomst te beëindigen onder toekenning van een transitievergoeding. Die datum is belangrijk omdat toen een wet werd aangenomen waarin is opgenomen dat werkgevers een compensatie kunnen krijgen voor de transitievergoeding die ze moeten betalen aan arbeidsongeschikte werknemers. Wie voldoet aan de criteria kan contact opnemen met CNV Info. Bel 030 7511003 of mail naar cnvinfo@cnv.nl.

Breed draagvlak cao **primair onderwijs** onder schoolbesturen

Vrijwel alle schoolbesturen hebben ingestemd met het onderhandelaarsakkoord voor een nieuwe cao primair onderwijs. Ruim 96 procent van de stemmers gaf zijn fiat aan de overeenkomst,

waar bonden en werkgevers hun handtekening onder hebben gezet. Meer dan 600 besturen die aangesloten zijn bij de PO-Raad hebben zich uitgesproken over het akkoord, waarmee de leden van de bonden

al eerder instemden. Tweederde was volgens de statuten van de raad nodig om ja te zeggen tegen het onderhandelaarsakkoord.

Oproep: laat waterleiding basisscholen controleren op lood

De PO-Raad roept schoolbesturen op om de waterleiding van hun gebouwen te laten controleren op de aanwezigheid van lood in het water. Volgens de raad moeten alle basisscholen in Nederland worden nagekeken op de aanwezigheid van loden leidingen. Om de nodige

aanpassingen voor elkaar te krijgen, moeten scholen samen met hun gemeente gaan overleggen. Lood in het drinkwater is schadelijk voor de gezondheid van met name jonge kinderen. Techniek Nederland, de vereniging van installateurs, roept ook om niet stil te blijven zitten.

Voorzitter Doekle Terpstra wil dat er een subsidie komt voor eigenaren van panden om loden leidingen te laten vervangen. Omdat de kosten in veel gevallen een drempel vormen, kan de overheid volgens hem niet blijven toekijken.

Basisscholen moeten niet-zindelijke kinderen kunnen weigeren

Als een kind niet zindelijk is als het naar groep 1 gaat, mag van ruim 31 procent van de ouders de basisschool best vragen om het thuis te houden vanwege teveel 'ongelukjes'. Dat staat op lifestylewebsite Kek Mama, die zich baseert op een onderzoek van Kantar (voorheen TNS Nipo). Gemiddeld zitten er in elke kleuterklas twee kinderen die niet zindelijk

zijn, waardoor het lesprogramma te vaak wordt verstoord door ongelukjes. De juffen en meesters zijn gemiddeld 25 minuten per week kwijt aan het verschonen van leerlingen. Ruim driekwart van de respondenten geeft aan dat het hen belemmert tijdens hun werk, omdat 'verschonen niet tot hun takenpakket' behoort. Hoewel de meerderheid van de

ouders (86 procent) weet hoe zij hun kind zindelijk moeten maken, geeft 32 procent van de ouders aan dat hun kind zindelijk mag worden in het eigen tempo. Wel snapt het overgrote deel (87 procent) van de ouders dat leraren geen tijd hebben om kinderen te verschonen.

Middelen, tijd en ruimte voorwaarde implementatie curriculum

Leraren en schoolleiders zijn aanzet! Zij hebben in de afgelopen tijd in ontwikkelteams nagedacht over wat leerlingen moeten kennen en kunnen. De Tweede Kamer buigt zich nu over de opbrengst daarvan, de bouwstenen voor een nieuw curriculum in primair en voorgezet onderwijs. Tijdens een hoorzitting in de Tweede Kamer zei waarnemend voorzitter van CNV Onderwijs Jan de Vries dat daarmee het eigenaarschap van

leraren en schoolleiders is vergroot. Nu is het van belang, dat nog meer collega's bij de curriculumontwikkeling worden betrokken. Hij benadrukte dat voor het uitrollen van een nieuw curriculum harde toezeggingen van het kabinet nodig zijn. Zonder garanties voor voldoende middelen, tijd en ruimte voor de uitwerking, implementatie en borging van een nieuw curriculum kan het volgens hem niet doorgaan. Hij verwoordde daarmee de zorgen die er bij

de leden van CNV Onderwijs leven. Zij zien in veel gevallen de noodzaak en zijn ook graag bezig met de inhoud van hun vak. Tegelijkertijd zijn de problemen door de werkdruk en de personeelstekorten al zo groot dat het water hen tot aan de lippen staat. Het pleidooi van De Vries sluit aan bij de aanbevelingen van de Coördinatiegroep Curriculum.nu, waarvan ook CNV Onderwijs deel uitmaakt. Kijk op: <https://bit.ly/20i1TYH>.

MEDILEX
ONDERWIJS

MEESTERS IN SCHOLING

Wegens succes
herhaald!

Congres 'Kleuterjongens'

Ruimte voor jongensgedrag in groep 1 en 2

Jongens zijn doorgaans beweeglijker en competitiever dan meisjes. Dat zie je al in de kleuterklas. Hoe organiseer je ruimte voor kleuterjongens en waarborg je tegelijkertijd de rust in de groep? En hoe breng je het buitenspel van jongens naar een hoger plan?

Geef kleuterjongens de ruimte zich optimaal te ontwikkelen!

ONTDEK HET
PROGRAMMA OP
ONZE WEBSITE

Datum

Dinsdag 7 april 2020

Speciaal voor:

- Kleuterleerkrachten
- Onderbouwcoördinatoren

medilexonderwijs.nl/kleuterjongens

REMY WAS GEDUMPT...

TOTDAT CARINE HAAR REDDE

STEUN DE DIERENBESCHERMING

SMS DIER NAAR 4333 (€3 per bericht)

OF KIJK OP [DIERENBESCHERMING.NL/HELPONSREDDEN](https://dierenbescherming.nl/helponsredden)

TWEE ONDERWIJSLIJNEN

Ik vond het eigenlijk wel een mooie gedachte om verder uit te werken. Leerlingen blijven tot hun zestiende jaar in dezelfde groep zitten en maken dan pas een keuze wat ze gaan doen. Je hebt immers laatbloeiers die we nu vanaf hun twaalfde ernstig tekort doen. Kinderen van ouders met een lage opleiding krijgen veel vaker het advies om naar het vmbo te gaan dan leerlingen die een vader en moeder hebben die hoog zijn opgeleid. Dat lijkt op zich logisch, maar het gebeurt ook als de Citoscores hetzelfde zijn of minimaal van elkaar verschillen

Afgelopen week kwam een aantal mensen daarom met een idee voor een hervorming. Zodra je echter het woord 'onderwijs' in een zin gebruikt met het woord 'hervorming' ontstaat er kennelijk een giftige cocktail. Zeker als die zin wordt gebruikt door een bestuurder of directeur. Dat werkt dan weer als een katalysator. Grappig vind ik dat altijd. Een van de vele reacties vanuit het onderwijs die ik hoorde

ZODRA JE HET WOORD 'ONDERWIJS' IN EEN ZIN GEBRUIKT MET HET WOORD 'HERVORMING' ONTSTAAT ER KENNELIJK EEN GIFTIGE COCKTAIL

was: 'In het onderwijs verandert al zoveel, we hebben behoefte aan rust. We zijn veranderingsmoe.' Ook altijd grappig, vind ik. We zitten niet in een tijdperk van verandering, maar in een verandering van tijdperk. Lijkt me dus geen reële optie om als onderwijs niet mee te veranderen. Verandering als enige constante factor in de rest van ons leven. Deal with it! Enfin, ik heb er over nagedacht en heb nog een ander idee. Stop met het verschil tussen vmbo-tl/havo/vwo en met het onderscheid tussen vmbo/mbo/hbo. Maak er na de basisschool twee onderwijslijnen van die je als kind kunt volgen: Algemeen Vormend Onderwijs (AVO) en Beroeps Onderwijs (BO). Ben je 12 en weet je al dat je automonteur wilt worden, dan ben je van harte welkom in het BO. Voor de kinderen die zich minder in een specifieke richting willen ontwikkelen, maar een bredere interesse hebben? Welkom in het AVO. Wil je liever arts worden? Dan volg je AVO tot je achttiende en daarna kun je overstappen naar het BO. Al het onderwijs wordt modulair, zodat er geswitcht kan worden en je kunt vakken volgen op verschillende niveaus.

De huidige situatie waarbij we jonge kinderen (12) plaatsen op het niveau van hun slechtst scorende vak, kan anno 2020 echt niet meer. Daar doen we zowel de samenleving als het individu ernstig mee tekort. Dat wordt een hervormingsfeestje, toch?

Ruud van Diemen
is 51 jaar en directeur
bij Roc Midden
Nederland.

Mbo gaat vaklieden energietransitie opleiden

Beroepscampus pakt voortrekkersrol

Voldoende en goed vakpersoneel opleiden voor de energietransitie en de duurzame technieken die daarvoor nodig zijn. Dat is de missie van de nieuwe Beroepscampus, die in september 2020 in Goeree-Overflakkee van start gaat. Tegelijk hoopt de nieuwe school, samen met overheid en bedrijfsleven, jongeren opnieuw te binden aan de Zuid-Hollandse kringgemeente. Waar opleidingen voorheen niet aansloten op de werkgelegenheid op het eiland, biedt de nieuwe focus tal van arbeidsperspectieven.

Heel Nederland moet de komende decennia van het aardgas af, zo heeft het kabinet besloten. En dus moeten we overschakelen op andere energiebronnen.

Huizen gaan bijvoorbeeld verwarmd worden met een warmtenet, waarbij heet water de wijk instroomt via buizen. Of de gasgestookte cv-ketel wordt ingewisseld voor een elektrische warmtepomp of waterstofketel. Het is een enorme operatie, die de installatiebranche flink op de proef stelt. Nu al is er een schreeuwend tekort aan technici, en dat wordt alleen maar erger als ons land vol komt te staan met windmolens, warmtepompen en zonnepanelen. Het aantal vacatures is gestegen tot recordhoogte, blijkt uit de *Monitor Bouwketen*, die het Economisch Instituut voor de Bouwnijverheid (EIB) ieder half jaar publiceert in opdracht van onder meer Techniek Nederland.

COMPLEXE MACHINE

Door economische en maatschappelijke veranderingen zijn functieprofielen van technici aan flinke veranderingen onderhevig. Daarnaast ontstaan er nieuwe beroepen binnen dit vak. Neem eerst eens de energietransitie: dit zorgt dat de vraag naar monteurs en installateurs van warmtepompen en andere duurzame energiesystemen in rap tempo stijgt. De tweede grote verandering in het technische vak wordt veroorzaakt door automatisering en robotisering. Deze ontwikkelingen zorgen ervoor dat technici meer IT-gerelateerde kennis en vaardigheden nodig hebben. Bijvoorbeeld om storingen in een complexe

machine te kunnen oplossen of om data-analyses uit te kunnen voeren.

Technisch personeel moet daardoor zo snel mogelijk worden om- of bijgeschoold om nieuwe technieken te leren beheersen. Niet vreemd dus dat opleiding en ontwikkeling van technici bovenaan de agenda van veel installatiebedrijven staat. Wat betreft scholing geldt: liever gisteren dan vandaag. Want zonder de juiste monteurs en installateurs zijn de doelstellingen rondom de energietransitie simpelweg onhaalbaar.

KRACHTENBUNDELING

Op Goeree-Overflakkee hebben verschillende grote en kleine installatiebedrijven daarom hun krachten gebundeld met regionale onderwijsinstellingen (RGO), het Techniek College Rotterdam en Roc Albeda, eveneens in de Maasstad. Samen bouwen zij aan een nieuwe Beroepscampus in Middelharnis. Vanaf september 2020 start daar een viertal nieuwe mbo 2 en 3-opleidingen, waar jongeren leren hoe ze de opvolger van de cv-ketel moeten installeren en onderhouden, maar daarnaast ook zonneboilers en andere duurzame energiebronnen.

Met behulp van de beroepscampus wordt er bovendien een actieve verbinding gelegd tussen het onderwijs en het lokale bedrijfsleven. Dit sluit ook aan bij andere initiatieven op Goeree-Overflakkee, waaronder de economische strategie *Smart Water*, bedoeld om verdere bevolkingsdaling op het Zuid-Hollandse eiland te voorkomen. Hierbij werken ondernemers, onderwijs en overheden samen om innovatieve

projecten te stimuleren en zo te investeren in de groei, economie en toekomst van het eiland. Deze projecten zijn onder te verdelen in water & voedsel, water & leven en water & energie.

BAANGARANTIE

Door onderwijs op Goeree-Overflakkee centraal te organiseren, met daarbij speciale aandacht voor carrièremogelijkheden in de energietransitie, worden de keuzemogelijkheden voor studenten uitgebreid. Zo hoopt men jonge mensen, die het eiland tot voor kort vaak massaal de rug toekeerden doordat opleidingen niet altijd aansloten bij de lokale werkgelegenheid, opnieuw aan de gemeente te binden.

Om nieuwe studenten al vroeg naar lokale bedrijven te lokken, is gekozen voor een zogenoemde BBL-contract. Oftewel: vier dagen werken en één dag naar school. 'Bijkomend voordeel is dat ze zo al vanaf dag één praktijkervaring opdoen', aldus toekomstig 'campus-directeur' Adrie Krielaart. 'Maar misschien wel het mooiste van al is dat het hier gaat om opleidingen mét baangarantie. Wie de studie succesvol afrondt, is daarmee verzekerd van een mooi beroep met een prima toekomst.'

Dat laatste bevestigt ook Bram Verwers, werkzaam als docent Installatie- en Koudetechniek. 'Er is nog veel werk te verzetten om gestelde doelen op het gebied van de energietransitie te behalen. Op alle niveaus zijn dringend extra mensen nodig, van

monteur tot werkvoorbereider. Dat zorgt er tevens voor dat er veel doorgroeimogelijkheden zijn, zodat niemand zich hoeft te vervelen.'

GLOEDNIEUW CURRICULUM

Henrik Stevens, directeur Techniek College Rotterdam, roemt daarbij vooral de nauwe samenwerking met vele uiteenlopende bedrijven. Denk daarbij bijvoorbeeld aan netbeheerder Stedin die in Stad aan 't Haringvliet momenteel druk bezig is om het bestaande gasnet gereed te maken voor de overstap naar waterstof. Of aan de vele, kleinere installateurs van zonnepanelen of warmtepompen. 'Ik ben er trots op dat wij door het bedrijfsleven worden gezien als een serieuze, professionele gesprekspartner. En dat zij, samen met de betrokken onderwijsinstellingen (RGO, Techniek College Rotterdam en Roc Albeda), actief hebben bijgedragen aan een gloednieuw curriculum dat aansluit bij de behoeften uit de beroepspraktijk.'

Kortom, met de nieuwe Beroeps-campus pakt Goeree-Overflakkee een voortrekkersrol waar het aankomt op het opleiden van vaklui voor de energietransitie. Belangrijk, want één ding is zeker: zonder dergelijke initiatieven nemen de tekorten de komende jaren alleen maar verder toe. Als organisaties technici niet op tijd bijscholen, zal zeker het kwalitatieve tekort tot een recordhoogte stijgen, waardoor de energietransitie alleen maar verder vertraagt. ■

Zij-instromer ergert zich aan houding schoolbestuurders

‘Vernieuwen moet je, niet verjongen’

Dat ook oudere zij-instromers van toegevoegde waarde zijn voor het onderwijs, bewijst Harry Papjes (55). Zijn baan bij de Rabobank kwam in de knel door reorganisatie, maar hij besloot zijn naderend ontslag niet lijdzaam af te wachten. Op zijn 49ste stapte hij opnieuw in de schoolbanken. Eerst voor een bachelor Bedrijfskunde, die hij in de avonduren volgde. Daarna om zijn tweedegraads lerarenbevoegdheid te halen. Inmiddels geeft hij Bedrijfseconomie aan havo 4 en 5, en vwo 4 en 5 op het Bornego College in Heerenveen.

Wanneer Papjes proefwerken nakijkt, doet hij dat zeer secuur. Hij zet alles in een Excel-spreadsheet om te kijken hoe leerlingen scoren op bepaalde vragen. Heeft gemiddeld één op de vijf een vraag fout, dan kijkt hij allereerst naar zichzelf. Bijvoorbeeld of hij de gevraagde materie wel voldoende heeft behandeld in zijn lessen. Of dat de vraag zelf niet te onduidelijk is gesteld. Dat het nakijken hem daardoor al gauw twee tot drie uur langer kost dan meer ervaren collega's, deert hem niet. Hij ziet het vooral als een investering in hemzelf. 'Want al doet mijn leeftijd vermoeden dat ik al jaren les geef, ik blijf een beginner die zelf ook nog volop moet leren.'

BELEGGINGSADVISEUR

Aan plezier in zijn werk ontbreekt het echter niet. Jongelui begeleiden in hun eigen leerproces, of hen daarbij met een wijs woord de juiste richting op te sturen; het bevalt hem allemaal wonderwel. Ergens best bijzonder, want de Burgumer zag het onderwijs nooit als zijn droombaan. Maar, eerlijk is eerlijk, dat gold eerder evenmin voor de financiële sector. Papjes: 'Mijn vader werkte vroeger bij een bank, en als puber was ik vastbesloten niet in diens voetsporen te treden. Desondanks raakte ik na de militaire dienst alsnog in de bankwereld verzeild, waarna ik

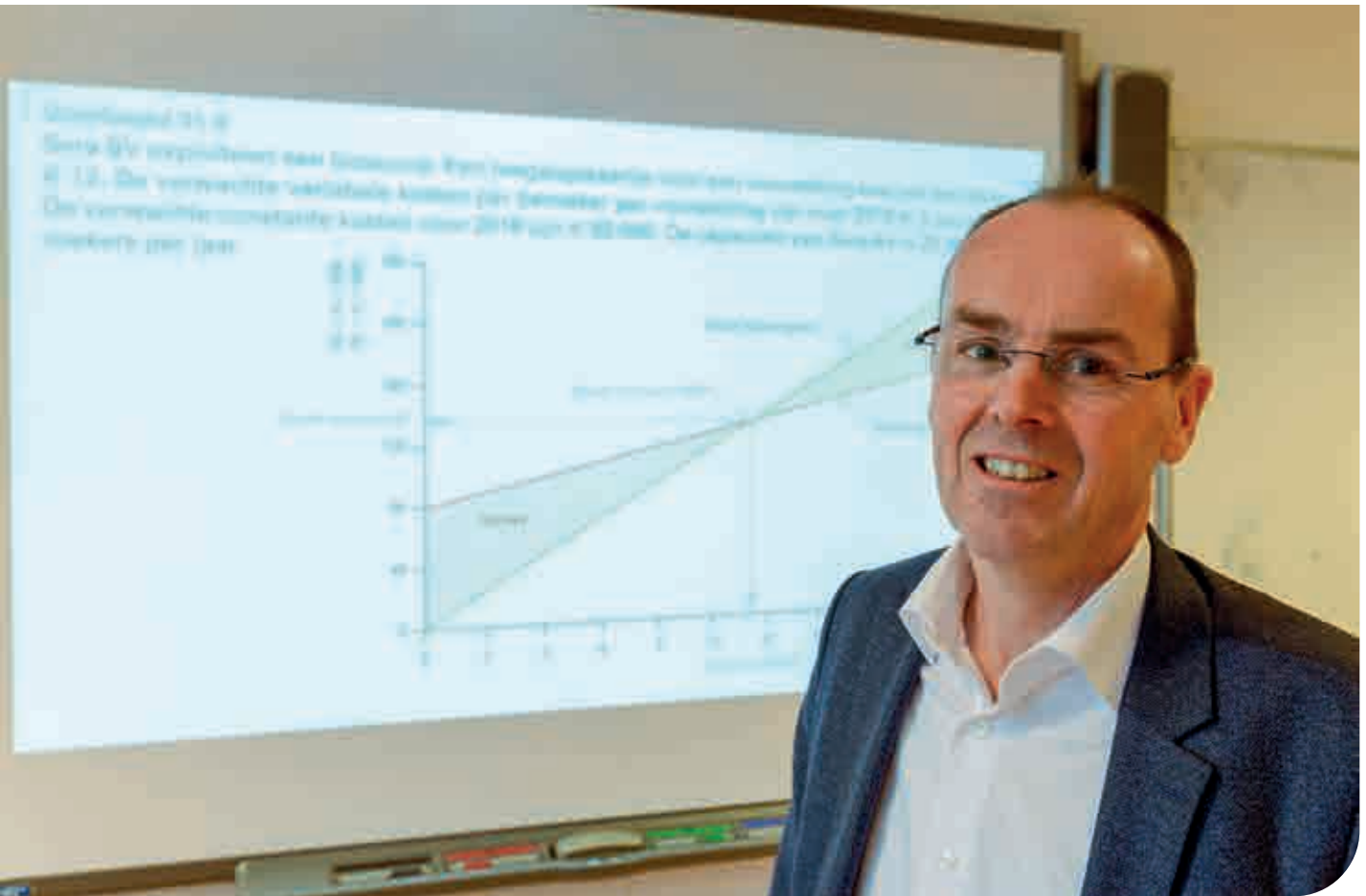
er 35 jaar bleef hangen, waarvan op het laatst als beleggingsadviseur bij de Rabobank.

KLAAR BIJ DE BANK

Terugkijkend nog best een prestatie, zegt hij. Zeker in een sector waar, door vergaande digitalisering en automatisering, steeds meer banen wegvielen. Toen er een reorganisatie werd aangekondigd, wist hij al gauw dat hij aan de beurt was. 'Ik zat bij de Rabo, dat het "last-in-first-out"-principe hanteert, nog maar aan zeven dienstjaren. En dan ook nog in een leeftijdscategorie waarin collega's vaak al 25 dienstjaren of meer hadden. Veel meer signalen dat dit een aflopende zaak was, had ik niet nodig. Maar ik was op zich ook klaar met werken bij de bank. Eerder had Papjes daarop al ingespeeld met een hbo-studie Bedrijfskunde die hij in de avonduren volgde. En toen hij de kans kreeg aanspraak te maken op een financiële regeling van het Europese Globaliseringsfonds, dat mensen ondersteunt die bij massa-ontslagen hun baan dreigen te verliezen, besloot hij daaropvolgend ook zijn tweedegraads lerarenbevoegdheid te halen.

ANDERE DYNAMIEK

De reden waarom een carrière in het onderwijs hem nu wel aansprak? Voor een deel is dat te danken aan zijn oud-collega's. Veel van hen zagen in

Harry Papjes: 'Gelukkig heb ik thuis een mooi klankbord met twee dochters die net aan een hbo-studie zijn begonnen.'

hem wel een goede schoolmeester. Maar ook Papjes zelf had ondertussen het plezier van lesgeven ontdekt. De gastlessen die hij als beleggingsadviseur sporadisch verzorgde, brachten een drive omhoog om zijn kennis met anderen te delen.

Al is het een niet met het ander te vergelijken, weet hij nu. 'Als gastdocent voer je rondom een bepaald onderwerp een toneelstukje op, dat je aanvult met leuke plaatjes en smeulige anekdotes voor een zaal grotendeels geïnteresseerde volwassenen. Fulltime lesgeven, kent een andere dynamiek. Dan krijg je te maken met leerlingen die soms even geen zin hebben, voortijdig afhaken tijdens de uitleg of gewoon druk zijn met puber-zijn.'

EIGEN ERVARINGEN

Hoe je daar als docent mee omgaat, is tijdens zijn zij-instroomtraject veelvuldig besproken en geoeft. Maar dan nog is het wennen wanneer je voor het eerst alleen voor de klas staat. 'De eerste paar weken gaf ik dan ook vrij geforceerd les. Gelukkig heb ik thuis een mooi klankbord met twee dochters die net aan een hbo-studie zijn begonnen. Zij geven tips over wat leerlingen fijn vinden en wat niet. En dat ik er vooral niet te zwaar aan moet tillen dat ze tijdens de laatste les op vrijdagmiddag weinig aandacht meer voor je hebben.'

Fijn is wel dat Papjes, juist dankzij zijn ervaring in de bankwereld, veel van de lesstof aan zijn eigen

ervaringen kan verbinden. 'Daarin heb je als zij-instromer een streepje voor op docenten die nooit iets anders hebben gedaan dan lesgeven. En ook qua methodiek, denkwijze en nuchterheid heb je als buitenstaander een net iets andere kijk op het onderwijs. Ik zie dat als een toegevoegde waarde. Al vergde het nog best wat overtuigingskracht om ook de scholen daarvan te overtuigen.'

JONGEREN TRADITIONELER

Papjes doelt daarmee op zijn leeftijd, dat – ondanks het schreeuwende tekort aan leraren – alsnog aanleiding was voor vele afwijzingen. Pas bij zijn twintigste sollicitatie had hij beet. Het Bornego nam hem aan. Zij zagen in, net als hijzelf tijdens zijn studie Bedrijfskunde leerde, dat leeftijd slechts een getal is. 'Men gaat er nog altijd (onterecht) vanuit dat ouderen star en behoudend zijn. Maar ik zag tijdens mijn opleiding juist een hoop twintigers en dertigers die veel traditioneler zijn dan ik. Schoolbestuurders die alsmat zeggen te willen verjongen, irriteren mij dan ook mateloos. Vernieuwen moet je, niet verjongen.'

Hij wil jongeren de tools meegeven om voor zichzelf te denken, om ze zo uit te rusten voor een onzekere toekomst die in een steeds hoger tempo aanpassingen van mensen verwacht. Je moet kijken waar kansen of gevaren liggen en daarop bijtijds inspelen om er het beste voor jezelf uit te halen.' ■

MEDILEX
ONDERWIJS

MEESTERS IN SCHOLING

www.medilexonderwijs.nl

Praktisch congres!

Congres 'De coachende docent'

Elk onderwerp bespreekbaar in het vo en mbo

Door meer te coachen in plaats van te doceren verhoog je het leerrendement van je leerlingen. Wat zijn belangrijke coachingsvaardigheden voor jou als docent? Hoe help je je leerlingen ontdekken waar hun kwaliteiten liggen? En hoe draagt je rol van coach bij aan differentiatie, gepersonaliseerd leren en motivatie?

Ontwikkel je coachingsvaardigheden als docent!

ONTDEK HET
PROGRAMMA OP
ONZE WEBSITE

Datum

Woensdag 1 april

Speciaal voor

Docenten uit het voortgezet onderwijs

www.medilexonderwijs.nl/coach

CREATIVITEIT AGILE HERVINDEN

Van hbo-studenten wordt verwacht dat ze na het afstuderen direct inzetbaar zijn in de praktijk. Logisch, het is een beroepsopleiding. Nu werkt een deel van het beroepenveld op dit moment 'lean' en 'agile'. In het kort houdt dit in dat projecten een flexibele strategie hebben, er in korte cycli wordt gewerkt met multidisciplinaire teams – en dat allemaal erg visueel. Projectteams worden vaak zelfs gecoacht om volgens deze methode te werken. Om zo de verbeeldingskracht aan te wakkeren en de creativiteit van teamleden te stimuleren, met als resultaat succesvollere projecten.

Terug naar het hbo. In het tweede kwartaal van het jaar gaan onze communicatiestudenten altijd aan de slag met een campagneopdracht voor een grote klant. Dit jaar was dat Coca-Cola. De klant verwachtte een strakke campagne om het afvalprobleem bij consumenten aan te pakken. Onze studenten weten wel raad met dergelijke opdrachten. Ze zijn gedrield in het doen van goed onderzoek en ze schrijven prima strategische adviezen. Maar het creatieve campagneproces staat wat op de achtergrond.

UIT ONDERZOEK BLIJKT DAT DE CREATIVITEIT VAN MENSEN AFNEEMT NAARMATE DE LEEFTIJD TOENEEMT

Uit onderzoek blijkt ook dat de creativiteit van mensen afneemt naarmate de leeftijd toeneemt en dat kinderen (studenten) zich steeds meer conformeren aan een status quo. Daar is soms niets mis mee, je weet je steeds makkelijker te gedragen en je wordt zelfbewuster. Maar voor campagneopdrachten zoals we die voor Coca-Cola deden, is het heel jammer. Daarom hebben we dit jaar samengewerkt met de organisatie Agile Right, onder meer gespecialiseerd in teamcoaching. Met hen hebben we het onderwijs van deze periode samengesteld. Ons doel: creativiteit terugbrengen in de projectteams én in de campagnes door agile te werken. We ontvingen gastcolleges van de organisatie en ze organiseerden een campagne-demo-dag, waarop studenten feedback ontvingen op hun eerste opzet.

Naast dat dit een mooie casus was waarin de praktijk en het onderwijs samenwerkten, zagen we als vakdocenten ook concreet resultaat. Voor de campagneopdrachten werd gemiddeld ruim een punt hoger gescoord dan vorig jaar, toen we deze werkwijze nog niet toepasten. Wat mij betreft een mooi praktijkvoorbeeld om mee verder te werken, bovenal om te stimuleren dat onze studenten hun creativiteit hervinden.

**Luc van Dijk-
Wijmenga**
(30) marketingdocent
Hogeschool Utrecht
en Hogeschool
Windesheim

75 JAAR VRIJHEID

Aandacht besteden aan 75 jaar vrijheid? Dat kan met een gratis lespakket via <https://ooggetuigen.org>. Het is geschikt voor de bovenbouw van de basisschool en de onderbouw van het voortgezet onderwijs en combineert geschiedenis met fotografie, digitale vaardigheden en mediawijsheid. Het pakket bestaat uit vijf lessen en in die lessen gaan de leerlingen aan de slag met beeldbronnen. Ze leren over de verschil-

lende manieren waarop foto's kunnen worden ingezet en hoe beelden in de geschiedenis ook al gemanipuleerd werden. De lessen resulteren in een fotoshoot waarin verhalen van personen uit de eigen omgeving worden verbeeld. Deze zogeheten *re-enactments* brengen de jongeren terug in de tijd, waardoor ze de lokale geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog herbelevan.

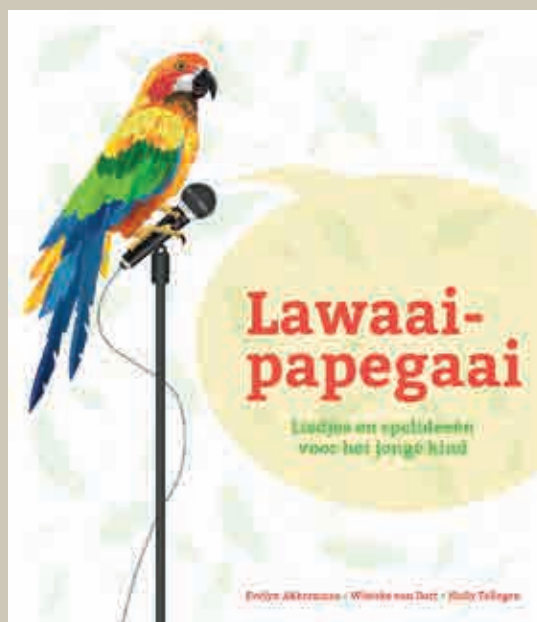

Waar blijft de kleuter?

De basisschool bestaat 35 jaar en daarmee is ook de kleuterschool al die tijd al geschiedenis. De beweeglijke, fantasierijke, magisch denkende kleuter die vooral moet spelen om zich te ontwikkelen, is echter wel gebleven. Maar wordt die kleuter in die geïntegreerde basisschool nog wel behandeld als kleuter of meer als een schoolkind dat leert door een gestructureerd programma te volgen? Tijd om terug te blikken, dacht auteur Helma Brouwers. Zij volgde jarenlang nauwkeurig de ontwikkelingen en publiceerde verschillende artikelen waarin ze opkomt voor de belangen van jonge kinderen, die volgens haar echt kleuters moeten blijven. De bundel *Waar blijft de kleuter? Een terugblik op bijna 35 jaar basisonderwijs* is daar het resultaat van. Uitgeverij SWP, prijs €18,90, ISBN 9789088509346.

Teksten en liedjes Lawaai-papegaai verzameld

Anders eten, andere landen. Eten met stokjes of met je handen. Een houdt van scherp, de ander van zoet. Kijk maar goed dan weet je hoe-t-moet. Spaghetti carbonara, gyros of couscous, dat is nog wel wat anders dan gehakt of appelmoes. Rudjak, bami goreng, köfte, baklava, dat is nog wel wat anders, dan sla en hopjesvla. Hoe eten ze daar, hoe eten ze hier? Eén ding is zeker, we eten met plezier. Het is een van de verzamelde liedjes, teksten, raadsels en spelideeën in het boek *Lawaaipapegaai*, gebaseerd op het gelijknamige radio- en tv-programma van de AVRO. De liedjes en teksten zijn van Burny Bos en Joop Stokkermans, Wietke van Dort nam de zang voor haar rekening. Bij ieder thema horen een aantal gespreksvragen, activiteiten en verhalen die leerkrachten uit kunnen breiden en aan kunnen passen aan de situatie in hun groep. Uitgeverij SWP, prijs €27,50, ISBN 9789088508363.

Hulp voor de koala en kangoeroe

Wil je in de klas aandacht besteden aan de branden in Australië? En antwoord geven op vragen van leerlingen als: waarom zijn de branden zo lastig te blussen? Hoe kunnen we de koala en de kangoeroe redden? Download lesmateriaal daarover op de site van het Wereld Natuur Fonds, www.wwf.nl/jeugd/educatie/toekomstkunde/lessen/les-14-australie. Het is geschikt voor groep 5/6 en 7/8. Leerlingen komen erachter wat er nodig is om de dieren uit de vuurzee te redden en steken de koala-verzorgers in Australië een hart onder de riem met een kaartenactie. Er is ook een kaartenactie om de Australische brandweer te steunen. Geschat wordt dat door de branden meer dan een miljard dieren zijn omgekomen.

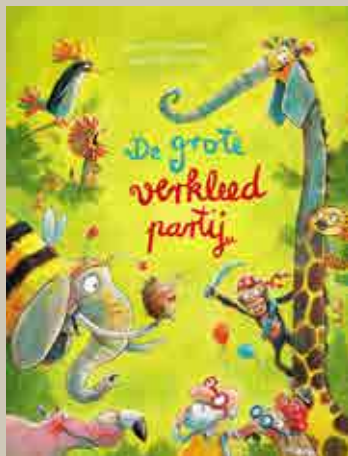
Vitaal blijven in het onderwijs

We moeten niet alleen duurzaam gebruikmaken van natuur en energie, maar ook van menselijke hulpbronnen. Werkvermogen, vitaliteit en employability zijn schaarse zaken waarmee we verantwoord moeten omgaan om er ook later nut en plezier van te hebben. Dat is het uitgangspunt van *Een leven lang vitaal in het onderwijs. Gezond, productief en met plezier (blijven) werken*. Volgens auteur Tinka

van Vuuren, bijzonder hoogleraar Vitaliteitsmanagement aan de Open Universiteit, vraagt dit van zowel werkgevers als werknemers om flexibiliteit, weerbaarheid en wendbaarheid. In het boek staan factoren die invloed hebben op duurzame inzetbaarheid en worden tips en handvatten gegeven om die te versterken tijdens alle leeftijdsfasen. Uitgeverij Pica, prijs €17,50, ISBN 9789492525796.

Grote verkleedpartij in dierentuin

De olifanten trompetteren. De gorilla's slaan zich op de borst. De beren brommen baldadig, en daartussendoor klinkt het brullen van een leeuw Louie, die heeft gezegd dat iedereen mag veranderen in het dier dat-ie altijd al had willen zijn. Het is een grote chaos. In *De grote verkleedpartij* van de Duitse kinderboekenschrijfster Sophie Schoenwald en illustrator Gunther Jakobs gaat het om de vraag of de bezoekers nog wel snappen wie wie is? Uitgeverij De Fontein, prijs €14,99, ISBN 9789026151446.

Omgaan met dyslexie

Elke leraar heeft wel kinderen met dyslexie in de klas (gehad). Daarom is het handig dat leerkrachten goed weten wat het inhoudt en hoe zij er het beste mee kunnen omgaan. 'Het is de leerkracht die het verschil maakt tussen opstaan met buikpijn of met vertrouwen aan een nieuwe schooldag beginnen', aldus de uitgever van het boek *Omgaan met dyslexie op school*. Dyslexiespecialist en onderwijskundige Mieke Urff laat zien wat nodig is om leerlingen met dyslexie te kunnen begeleiden in de klas. Ze doet dit met praktische tools en voorbeelden. Uitgeverij InStondo, prijs €23,50, ISBN 9789463171540.

Agenda

Kijk voor de uitgebreide agenda en aanmelden op: onderwijs.cnvconnectief.nl/evenementen. Voor senioren is dat: www.cnvconnectief.nl/vereniging/senioren.

In de agenda staan activiteiten van CNV Onderwijs. Bijeenkomsten worden maximaal twee keer vermeld. Aanleveren agendapunten via

servicebureau@cnv.nl

VOOR ALLE LEDEN

Gelderland

Woensdag 4 maart, 16.15-20.30 uur, Iselinge Hogeschool, Bachlaan 11, Doetinchem. Netwerkbijeenkomst met de workshops: *Regelgeving; Jouw energie en de energie om je heen; Hoogbegaafdheid bij volwassenen; Sociale veiligheid op de werkplek.*

Zuid-Holland

Woensdag 11 maart, 16.15-20.30 uur, Lentiz Groen van Prinstereerlyceum, Rotterdamseweg 55, Vlaardingen. Netwerkbijeenkomst met de workshops: *Sociale Veiligheid op de werkplek; Regie over je Arbeidsvoorwaarden.*

Limburg

Donderdag 12 maart, 16.45-20.30 uur, BS Triangel, Linner hof 36, Linne. Netwerkbijeenkomst met de workshops: *Vitaliteit; Regelgeving voor 55+ onderwijsleden; Zo zit dat met je ABP pensioen; Onderhandelen, hoe doe je dat?; Omgaan met weerstand; Cybercrime en identiteitsfraude?*

Noord-Holland

Donderdag 12 maart, 16.15-20.30 uur, Gebouw Outlook, Evert van de Beekstraat 384, Schiphol. Netwerkbijeenkomst met de workshops: *Sociale Veiligheid op de werkplek, Verlies, Assertiviteit.*

Woensdag 18 maart, 16.15-20.30 uur, Obs de Peppel, Pienterpad 1, Middenmeer. Netwerkbijeenkomst met workshops o.a.: *Regie over je arbeidsvoorwaarden; Vitaliteit.*

Utrecht

Woensdag 18 maart, 16.15-20.30 uur, CNV gebouw, Tiberdreef 4, Utrecht. Netwerkbijeenkomst met workshops o.a.: *Verlies; Assertiviteit.*

Overijssel

Woensdag 18 maart, 16.15-20.30 uur, SBO de Brug, Maasstraat 6, Nijverdal. Netwerkbijeenkomst met workshops: *Omgaan met spanningsvolle situaties en agressie; Hoogbegaafdheid bij volwassenen; Samen sterk tegen pesten.*

PRIMAIR ONDERWIJS

Donderdag 19 februari, 16-19.30 uur, Dorpshuis d'n Brak, Ericastraat 17, Mariaheide. Ledenbijeenkomst: *Werkverdeling en het werkverdelingsplan; Werkdruk en het akkoord; Nieuwe ontwikkelingen cao PO; Pensioenen.*

SCHOOLLEIDERS

Woensdag 4 maart, 16-20 uur. CNV kantoor, Utrecht. *Workshop gepersonaliseerd leiderschap* door Wiebe Broekema. Vervolg op 25-03, 08-04, 22-04 en 13-05.

STUURGROEP JONG

Woensdag 4 maart, 16-20 uur. CNV kantoor, Utrecht. *Workshop gepersonaliseerd leiderschap* door Wiebe Broekema. Vervolg op 25-03, 08-04, 22-04 en 13-05.

Woensdag 18 maart, 17-20.30 uur. CNV kantoor, Utrecht. Inspiratie Event: *Omgaan met een moeilijke klas* door Kees van Overveld.

VROUWENDAG

Zaterdag 7 maart, 9.30-15.30 uur in Utrecht. Speciaal event voor vrouwen die meer uit zichzelf willen halen. *Diverse seminars en workshops.* Programma en aanmelden: <https://vrouw2020.eventbrite.nl> Info: diversiteit@cnv.nl.

SENIOREN

Limburg

Woensdag 19 februari, 13.30-17.30 uur. Gemeenschapshuis Kerkeböske, Aan de Koeberg 3, Helden. Kick-off bijeenkomst voor alle senioren CNV Connectief in Limburg. Info over Senioren CNV Connectief. Presentatie: *Seniorenbrein*; Optreden Duo Margriet en Ger.

Zeeland

Donderdag 20 februari, 13.30-17.00 uur. De Spinne, Joseph Lunslaan 7, Goes. Kick-off bijeenkomst voor alle senioren CNV Connectief in Zeeland. Info over Senioren CNV Connectief. Presentatie: *Seniorenbrein*; *Quiz voor Senioren*.

Donderdag 19 maart, 10-13 uur. De Spinne, Joseph Lunslaan 7, Goes. Senioren netwerkbijeenkomst: *Buurtbemiddeling*. Info: 06 49796121

Overijssel

Woensdag 26 februari, 10.30-15.30 uur. Het Centrum, Constan-tijstraat 7A, Nijverdal. Kick-off bijeenkomst voor alle senioren CNV Connectief in Overijssel. Info over Senioren CNV Connectief. Presentatie: *Seniorenbrein*; *'Proattie' over mensen in Overijssel*.

Gelderland

Woensdag 4 maart, 10.30-15.30 uur. Zalencentrum Wieleman,

Dorpsstraat 11, Westervoort. Kick-off bijeenkomst voor alle senioren CNV Connectief in Gel-derland. Info over *Senioren CNV Connectief*; Presentatie: *Seniorenbrein*. Derde presentatie nog niet bekend.

Noord-Brabant

Woensdag 4 maart, 13.30-16 uur. Huis ten Halve, Kruisstraat 60, Roosendaal. Ledenbijeenkomst: *Bevrijding van West Brabant in 1944*.

Groningen

Donderdag 5 maart, 13.30-17 uur. De Gasthorn, De Gast 58A Zuid-horn. Kick-off bijeenkomst voor alle senioren CNV Connectief in Groningen. Info over *Senioren CNV Connectief*; Presentatie: *Seniorenbrein*.

Zuid-Holland

Donderdag 12 maart, 13.30-17 uur. Christus Triomfatorkerk, Juliana van Stolberglaan 154, Den Haag. Kick-off bijeenkomst voor alle senioren CNV Connectief in Zuid-Holland. Info over *Senioren CNV Connectief*; Presentatie: *Seniorenbrein*.

Utrecht

Woensdag 18 maart, 11-15 uur. Jeruzalemkerk, Kouwerplantsoen 1A, Utrecht. Kick-off bijeenkomst voor alle senioren CNV Connectief in Utrecht. Info over *Senioren CNV Connectief*; Presentatie: *Seniorenbrein*.

Friesland

Donderdag 19 maart, 10-13.30 uur. Trinitas, Coehoorn van Scheltinga-weg 1, Heerenveen. Senioren netwerkbijeenkomst: *Help we zijn onze richting kwijt!* Info: 06 13318404.

Drenthe

Donderdag 19 maart, 10.30-15.30 uur. De Voorhof, Hoogeveenseweg 4, Westerbork. Kick-off bijeenkomst voor alle senioren CNV Connectief in Drenthe. Info over *Senioren CNV Connectief*; Presentatie: *Seniorenbrein*; *3de presentatie nog niet bekend*.

CNV Senioren Event 2020

Maandag 9 maart in Eindhoven

Woensdag 11 maart in Drachten

Maandag 16 maart in Apeldoorn/Hoenderloo

Dinsdag 17 maart in Rotterdam 10-16 uur. Presentaties over Pensioen/inkomen; Zorg; Wonen; Welzijn.

FILMDAG

Zaterdag 18 april, voor alle onderwijsgedevenden. 12-16 uur. Arnhem, Focus filmtheater, Audrey Hebburnplein 1. Programma en aanmelden: <https://filmdag2020arnhem.eventbrite.nl>.

Utrecht, Louis Hartlooper Complex, Tolsteegbrug 1. Programma en aanmelden: <https://filmdag2020utrecht.eventbrite.nl>.

1 miljoen Nederlanders hebben moeite hun rekeningen te betalen!

WWW.HULPBIJARMOEDE.NL

‘Besef moet groter dat de O van OOP voor onmisbaar staat’

Onmisbaar Onderwijs Personeel zou volgens de deelnemers een beter alternatief zijn voor de werkelijke betekenis van de afkorting van Onderwijs Ondersteunend Personeel. Anderhalve week geleden kwamen de Facebookgroep OOPdoetookmee en de collega's van CNV Onderwijs en AOb bij elkaar om te bedenken hoe het werk van conciërges, onderwijs- en klassenassistenten en de mensen van facilitair en administratie meer onder de aandacht kan komen.

‘Tweede plek’ en ‘ongezien’ zijn woorden die bij de workshop een aantal keren vallen.

Of ik taken uitvoer die niet bij mijn functie horen?' Tim Huinink, de 43-jarige facilitair medewerker van het Roc van Twente zucht. 'Simpel voorbeeldje: de voorraadkasten bijvullen. Formeel hoort dat niet bij mijn functie. Maar inmiddels verwacht men dat ik dit doe.' Het taakje kost hem tien minuutjes, maar het telt op bij al die andere klusjes die hij er ook 'even' bij doet. 'Ik heb vaak het gevoel dat ik achter mijn werk aanloop.'

Huinink zit aan een tafel waarop post-its en viltstiften klaarliggen. De workshop *Imago improvement* kan ieder moment beginnen. Het is een programmaonderdeel van *OOP in positie*, een ochtend georganiseerd door CNV Onderwijs, AOb, en Facebookgroep OOPdoetookmee. Doel van de meet up is ideeën te verzamelen over hoe het imago en de positie van het onderwijsondersteunend personeel te verbeteren.

NIET GEDIPLOMEERD

Dat het imago van de OOP'er wel een zetje kan gebruiken, daarover lijken de deelnemers het eens tijdens deze bijeenkomst, een dag na de eerste stakingsdag in het primair en voortgezet onderwijs. Gevoelsmatig was de demonstratie volgens hen meer gericht op het onderwijspersoneel, de juffen en meesters, en niet op al die andere mensen die de school draaiende houden. 'Tweede plek' en 'ongezien' zijn woorden die bij de workshop een aantal keren vallen.

Eerder die ochtend werd het programma afgetrapt met een presentatie van de recent vernieuwde onderwijscao. De relevante veranderingen voor OOP'ers daarin, waaronder de introductie van een individueel scholingsbudget, kwamen een voor een aan bod. Ook werd er uitgebreid gesproken over wat te doen wanneer de werkzaamheden in de praktijk niet meer overeenkomen met hoe ze op papier zijn vastgelegd. Geregeld wordt werk verricht waarvoor OOP'ers niet betaald worden, en waarvoor ze in sommige gevallen niet eens zijn gediplomeerd. In die omstandigheden kan loonsverhoging een terechte inzet zijn. Onder andere door de intensieve digitalisering van het onderwijs, is de kans namelijk groot dat ook het werk van de OOP'er is mee veranderd.

PASSEND SALARIS

Het kritisch lezen van de arbeidsovereenkomst en functieomschrijving is een belangrijke eerste stap. Vaak schuilt het verschil tussen papier en praktijk in enkele woordkeuzes, zoals 'draagt bij aan' of 'is (mede)-verantwoordelijk voor'. Wanneer de OOP'er en de werkgever concluderen dat de functieomschrijving niet meer klopt, moet een derde partij een zogeheten functiewaardering uitvoeren. De bond kan hier een ondersteunende rol in bieden. Op die manier kan aan de daadwerkelijke werkzaamheden een passend salaris gekoppeld worden.

Tijdens de workshop *Imago improvement* - een van de twee workshops waaruit de OOP'ers na de ochtendpresentatie konden kiezen - werd hen gevraagd om in overleg met creatieve ideeën te komen over hoe het imago van de eigen functie te verbeteren. Er werd nagedacht op verschillende niveaus: van de eigen school tot aan de Nederlandse bevolking en politiek als geheel.

MEER VERBINDING

Onder de ideeën die veel bijval kregen, waren het opzetten van een reclamecampagne, een mee-loopdag voor ouders met een OOP'er, een speciale OOP-staking voor meer zichtbaarheid, en het pluggen van de vaak grote verschillen tussen een OOP-functie op papier en in de praktijk als onderwerp voor een politiek debat.

Deelnemers werden ook aan het denken gezet over hun eigen drijfveren. Komen die voldoende tot uiting in de dagelijkse werkzaamheden? Die vraag stond centraal in de workshop *Personal action plan*. Met behulp van de 'gouden cirkel' van motivator Simon Sinek dachten OOP'ers na over open vragen met wat, hoe en waarom? Uit de uitkomsten die naderhand werden gedeeld, bleek dat een hogere vergoeding lang niet door iedereen werd nagestreefd. Meer verbinding binnen het team was voor enkelen belangrijker.

Tijdens de afsluitende lunch werden de inzichten van de ochtend gedeeld. Conclusie: mogelijkheden voor verbetering zijn er genoeg, mits de OOP'er bereid is zelf initiatief te nemen. ■

Voorlichting functie-waarderen PO voor (G)MR

In de nieuwe cao voor het primair onderwijs is afgesproken dat alle schoolbesturen vóór 1 augustus controleren of het werk dat op school wordt gedaan, nog past bij de functiebeschrijvingen van het onderwijsondersteunend personeel en de schoolleiders. 'In cao-jargon noemen we dat "actualiseren"', zegt Joop Witteveen, die namens CNV Onderwijs betrokken was bij het afsluiten van de cao.

Foto: Wilbert van Woensel

'In de loop der jaren hebben veel OOP'ers en schoolleiders nieuwe taken gekregen. Het is maar de vraag of die nieuwe taken nog passen bij hun functiebeschrijving. Als dat niet zo is, moeten schoolbesturen nieuwe functiebeschrijvingen maken. Die nieuwe functiebeschrijving moet dan opnieuw gewaardeerd worden', aldus Witteveen. De geactualiseerde functiebeschrijvingen worden vervolgens aan de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad voorgelegd.

Belangrijk

Functiewaarderen is een ingewikkeld proces. Er gelden strikte regels over wat wel en wat niet meetelt. Daarom heeft CNV Academie een voorlichting ontwikkeld voor (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraden. In die voorlichting wordt niet alleen ingegaan op de rol van de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad. Er wordt ook aandacht besteed aan wat

functiewaarderen nou eigenlijk is en hoe dat in z'n werk gaat. Witteveen: 'Het is belangrijk om te laten zien dat het niet gaat om hoe goed iemand zijn werk doet. Functiewaarderen gaat niet over de mensen die het werk doen. Het gaat om het werk dat ze doen en de vraag of dat nog past bij hun functiebeschrijving.'

Meer informatie

(G)MR-en die een MR Partnerschap hebben kunnen met vragen over functiewaarderen en andere onderwerpen terecht bij hun vaste contactpersoon. Beschikt jouw (G)MR nog niet over een MR Partnerschap? De voorlichting kan aangevraagd worden bij CNV Academie: 030 7511747 of aanvraagacademie@cnav.nl. Of kijk op www.cnvacademie.nl. Sluit je tegelijkertijd een MR Partnerschap af, dan kan de voorlichting binnen het partnerschap vallen. In dat geval is deze gratis.

SAVE THE DATE

Stuurgroep Jong en CNV Schoolleiders nodigen je uit voor de workshop **Gepersonaliseerd leiderschap** door Wiebe Broekema

Gepersonaliseerd onderwijs is een heel breed begrip dat alle facetten van het onderwijs raakt. In deze workshops ontwikkel je je eigen visie op jouw ideale vorm van gepersonaliseerd onderwijs. Je onderzoekt de verandering die in jouw omgeving nodig is en wat erbij komt kijken om dat voor elkaar te krijgen. Daarbij is de veranderende rol van de leerkracht een cruciale ontwikkeling. Wat betekent dat en hoe ontwikkelt die zich in de loop der tijd? En ten slotte: als je onderwijs verandert, verandert ook de manier waarop je daar verantwoording over aflegt. Daarop ontwikkel je je eigen visie en ideeën.

Wiebe Broekema was onder andere begeleider bij de Master of Change Management aan de Open Universiteit. In het basisonderwijs is hij actief als trainer, coach en projectleider op het gebied van gepersonaliseerd onderwijs. Hij is teamcoach en ontwikkelaar van het Schoolwaardenkompas. Met zijn brede ervaring is hij vaak in staat mensen op andere manieren naar hun werkelijkheid te laten kijken, waardoor er nieuwe inzichten kunnen ontstaan.

Informatie:

Datum en tijd: **op woensdagen**
4-3-2020, 25-3-2020, 8-4-2020
22-4-2020, 13-5-2020

Locatie: **CNV-gebouw**
Tiberdreef 4, 3561 GG Utrecht

Inloop: **15.30 uur**
Start: **16.00 uur**
Einde: **20.00 uur**

Voor een maaltijd wordt gezorgd.

Gratis voor leden. Niet-leden betalen € 325,-

Meer informatie en aanmelden? www.eventbrite.nl/e/86897389431

Vrouwenevent 7 maart 2020

Lekker in je (werk)vel

Heb jij wel eens het gevoel geleefd te worden? Voor stilstaan bij je eigen dromen en ambities is weinig tijd. Is dit herkenbaar voor jou? Kom dan naar het **CNV Connectief Vrouwenevent**. De commissie Diversiteit organiseert vanwege Internationale Vrouwendag een speciaal event voor vrouwen die willen groeien en zichzelf wat meer aandacht gunnen.

**Neem je moeder,
collega of
vriendin mee!**

Het programma biedt jou inzicht, inspiratie, handvatten en oefeningen om meer uit jezelf te halen en in je kracht te komen. Je leert je doelen bereiken en stress te voorkomen. Je krijgt meer zelfvertrouwen, energie en verbinding met jezelf, je werk en anderen.

Kijk voor meer informatie op:

<https://onderwijs.cnvconnectief.nl/evenement/vrouwenevent-2020/>

Bestel nu je kaartje op:

<https://vrouw2020.eventbrite.nl>

cnv CONNECTIEF

Versijningsschema SCHOOLJOURNAAL

nr. 3	29 februari	nr. 7	23 mei
nr. 4	21 maart	nr. 8	13 juni
nr. 5	11 april	nr. 9	04 juli
nr. 6	02 mei		

KLEINE ADVERTENTIES

Te huur:

Noord-Portugal, 45 min. ten noorden van Porto: het fraaie stadje Viana do Castelo, 2000 jaar historie, brede zandstranden, wandelen, golven, fietsen, surfen, heerlijk eten, onthaasten. Aan de rand van het stadje in een beschermd natuurgebied bieden wij in onze moderne villa met groot zwembad 3 ruime kamers te huur aan. 06 13947099/www.casajp.nl.

Te huur:

Ommen/Stegeren: gezellige, goed onderhouden 2-5 persoons bungalow in het bos in het prachtige Vechtdal. Fietsen aanwezig. Veel fiets- en wandelpaden. Genoeg recreatie in de omgeving voor jong en oud. Meer info op www.buitenplaatsdehongerigewolf.nl. We hebben nog ruimte in de voorjaars- en meivakantie en een paar weken in de zomervakantie. Ook voor midweek en lange weekenden. Huurprijs hoogseizoen €475,-; voorjaars- en meivakantie €350,-; voor- en naseizoen €275,- per week. Info: jantrix@live.nl of 06 46404652.

Gebruik leskisten Afrika:

Wilt u een schoolbreed Afrika-project combineren met een actie voor een goed doel (Kinderhuis Hanukkah+ basisschool in Sunyani/Ghana) dan mag u vier leskisten OB-MB-BB + Afrikaanse muziekinstrumenten) drie weken kosteloos gebruiken. Gebruiksklaar en geen transportkosten. Zie www.mchildcare.nl/steun-ons/school-in-actie. Contact: pem.vd.berg@quicknet.nl of info@mchildcare.nl.

Leden van CNV Onderwijs kunnen een kleine annonce plaatsen, die voor een bedrag (€ 25,-) wordt gepubliceerd. Het aanbieden van huizen (uitgezonderd vakantiewoningen), auto's, boten en commerciële activiteiten hoort in deze advertenties niet thuis, evenmin als het werven of aanbieden van personeel. Uw korte advertentietekst (max. 55 woorden) kunt u toesturen aan de redactie Schooljournaal, t.a.v. Jobien Goldberg, Postbus 2510, 3500 GM Utrecht. Adverteerders dienen 1 week voorafgaande aan de verschijningsdatum € 25,- over te maken op IBAN: NL16RAB00301844755, t.n.v. CNV Connectief/ Utrecht, o.v.v. annonce en naam adverteerder. Na ontvangst wordt de annonce zo snel mogelijk geplaatst. De redactie is niet aansprakelijk voor de kwaliteit van de aangeboden vakantieverblijven. De redactie behoudt zich het recht voor om ingezonden annonces te wijzigen of in te korten.

Mediawijsheid voor professionals

Nationale Opleiding MediaCoach
Digitale geletterdheid en mediawijsheid
www.nomc.nl

Social Media Professional
Social Media: beleid en communicatie
www.mediaenmaatschappij.nl

Anti Pest Coördinator
Schoolveiligheidsbeleid en (online) pesten
www.deantipestcoordinator.nl

Hét opleidingsinstituut voor mediawijsheid!
☎ **072 - 888 7 222**

ÈCHT IETS BEREIKEN IN HET ONDERWIJS?

Adverteer in Schooljournaal!

De voordelen op een rij

- Direct en gericht contact met een grote, geïnteresseerde doelgroep
- Primair en voortgezet onderwijs, mbo en hbo
- Driewekelijkse verschijning op adres
- Adverteren in Schooljournaal kunt u goed combineren met CNV Bondsbytes E-nieuwsbrief. Oplage ruim 11.700 exemplaren

Kijk voor verschijningsdata,
formaten en tarieven op
www.cnvo.nl/adverteren

oplage:
55.000

Neem contact op met
Ray Aronds van OnderwijsMedia
T. 020 330 89 98 - E. sales@onderwijsmedia.nl

CNV Onderwijs is dé vakvereniging die opkomt voor het welzijn en de belangen van (oud-)onderwijspersoneel. Wij zijn jouw partner in school op het gebied van beroepsinhoud, individuele (rechts)bijstand en collectieve belangenbehartiging. CNV Onderwijs is onderdeel van CNV Connectief en aangesloten bij CNV Vakcentrale.

ALGEMEEN

CNV Onderwijs

Tiberdreef 4, 3561 GG Utrecht
Postbus 2510, 3500 GM Utrecht
cnvconnectief@cnv.nl, www.cnvonderwijs.nl
030 751 10 03. Bereikbaar op werkdagen
tussen 8 en 18 uur

Bestuur (vereniging)

Loek Schueler, voorzitter CNV Onderwijs,
bestuurslid CNV Connectief,
bestuur-cnv-connectief@cnv.nl

Ledenadministratie

cnvc-ledenservice@cnv.nl,
030 751 10 03

Schooljournaal

schooljournaal@cnv.nl, 030 751 10 03

Verenigingsbureau

verenigingsbureau@cnv.nl

DIENSTVERLENING

Rechtshulp Werk en Inkomen

cnvinfo@cnv.nl, 030 751 10 03;
vertrouwenspersonen 030 751 10 01

Rechtshulp Privé

ARAG, 033 434 23 42

Academie

CNV Academie verzorgt trainingen, advies-
trajecten en partnerschappen voor teams,
(G)MR'en en OR'en. infoacademie@cnv.nl
030 751 17 47, www.cnvacademie.nl
Download de app: CNV MR gids (PO en VO)

Starters en Studenten

cnvinfo@cnv.nl, 030 751 10 06

Directieadvies leden CNV schoolleiders

helpdesk@cnvs.nl, 030 751 10 04

Zelfstandigen

cnvinfo@cnv.nl, 030 751 10 03

Sociaal Fonds

Het Sociaal Fonds helpt waar mogelijk
leden en/of hun gezinsleden met
(financiële) problemen: A. van Vliet,
Paddestoelenlaan 51, 3903 GE Veenendaal
sociaalfondsonderwijs@cnv.nl
06 36 19 33 76

B.g.g. voor dringende zaken:

Dhr. B. Gersen, 040 213 03 09

CNV Onderwijs Coachingsnetwerk

aanvraagacademie@cnv.nl, 030 751 17 85

Www.hetonderwijsplein.nl

Te raadplegen en downloaden (leden)infor-

matie uit *Schooljournaal* of *Rechtspositie-
gids*, of van brochures en folders, zoals over
verlofregelingen, ziekte en prepensioen.

LEDENVOORDELEN

Leden van CNV Onderwijs profiteren
van lagere premies en kortingen.

Zorgverzekering

OHRA, 026 400 40 40, coll. nr. 3725

www.ohracollectief.nl/cnvo3725

VGZ, 0900 07 50, coll. nr. 5008500

Revalidatieoord

Dennenheuvel, 035 646 04 64

SECTORGROEPSBESTUREN

PRIMAIR ONDERWIJS

Dhr. H. de Vries
06 44 42 25 77
primaironderwijs@cnv.nl

VOORTGEZET ONDERWIJS

Dhr. D. Franssens
06 44 56 18 59
voortgezetonderwijs@cnv.nl

MIDDELBAAR BEROEPSONDERWIJS

Dhr. J. Kramer
06 21 99 61 15
middelbaarberoepsonderwijs@cnv.nl

HOGER ONDERWIJS

Leo Douwes
06 83 57 38 60
hogeronderwijs@cnv.nl

ONDERWIJS DIENSTVERLENING

Dhr. R. Vrieling
06 12 99 09 52
onderwijsdienstverlening@cnv.nl

SCHOOLEIDERS

Dhr. R. van Ommeren
06 50 80 81 09
schoolleiders@cnv.nl

SENIOREN ONDERWIJS

Koos Wijkhuijs-Geschiere
06 22 30 68 07
senioren-cnv-onderwijs@cnv.nl

STUURGROEPEN

GROEN ONDERWIJS

Dhr. H. Moorlag
06 37 26 04 03
groenonderwijs@cnv.nl

ONDERWIJS ONDERSTEUNERS

Mevr. M. Woertman
06 19 95 17 26
onderwijsondersteuners@cnv.nl

JONG

Dhr. B. Audenaerd
06 41 45 11 16
jongeren-cnv-onderwijs@cnv.nl

ANDERS ACTIEVEN

Mevr. K. Frugte
cnvc-andersactieven@cnv.nl

THEMA-/WERKGROEPEN

PASSEND ONDERWIJS

AnneMarie Bruurmijn-De Louw
0416 33 31 13
passendonderwijs@cnv.nl

COMMISSIE DIVERSITEIT

Margriet Janssen-Stol
diversiteit@cnv.nl

NETWERKBIJEENKOMSTEN

Elly den Haan
netwerkbijeenkomsten@cnv.nl

'DE FAVORIETE LERAAR ZIJN, IK ZOU DAT WEL WILLEN'

Foto: Eric Brinkhorst

ISABEL GERDES (20):

Ze is vierdejaarsstudent Teacher College van Hogeschool Windesheim in Zwolle. Het is een pabo-variant met een interdisciplinair programma. Gerdes loopt stage bij de praktijkschool van SG Het Erasmus in Almelo. Haar stageplekcollega's moedigden haar aan om lid te worden van CNV Onderwijs. 'Het is handig om aangesloten te zijn voor het geval er iets gebeurt en ik steun nodig heb. Nu met de stakingen is het fijn dat ik het nieuws ook van die kant meekrijg.' Ze wist al vroeg dat ze het onderwijs in wilde. 'Ik merkte op de middelbare school hoeveel impact een leraar op een leerling kan hebben. Dat kan positief zijn, maar ook negatief.' Ze had destijds een favoriete leraar. Het lijkt haar mooi als zij die persoon voor haar leerlingen kan zijn.